

Hargita megye sportstratégiája

2010—2020

Tartalomjegyzék

I	Bevezetés.....	3
I.1	A sportstratégia indokoltsága és célja	3
I.2	A sport szerepe a társadalomban és a gazdaságban	4
I.3	A sport fejlesztésének nemzetközi és hazai szakpolitikai kontextusa	6
I.3.1	A sport fejlesztésének nemzetközi szakpolitikai kontextusa	6
I.3.2	A sport fejlesztésének hazai szakpolitikai kontextusa	9
I.3.3	Helyi szintű sportfejlesztési célkitűzések	11
II	A Hargita megyei sport helyzetértékelése	13
II.1	A megye sporttörténelme.....	13
II.1.1	Hargita megye sporttörténelmének fő eseményei	13
II.1.2	Hargita megyei jégkorongcsapatok legkiemelkedőbb eredményei	18
II.2	A sport jelenlegi helyzete a megyében.....	19
II.2.1	Az iskolai testnevelés helyzete	19
II.2.2	Versenysport helyzete	19
II.2.3	Szabadidősport helyzete.....	23
II.3	Létesítmények, rendezvények	25
II.3.1	A települések sportlétesítményeinek helyzete.....	27
II.4	Intézményi keret	28
II.5	Megyei Sportfinanszírozási rendszer	30
II.5.1	Önkormányzati támogatások.....	30
II.5.2	Szponzori tevékenységek.....	34
II.5.3	Lakossági támogatások	34
II.5.4	Szervezetek forrásbevonó képessége.....	34
III	SWOT elemzés	36
IV	STRATÉGIA.....	38
IV.1	A stratégia jövőképe	38
IV.2	Stratégiai célrendszer	39
IV.3	Fejlesztési programok	41
IV.4	Fejlesztési programok felsorolása	45
IV.5	Helyi szintű fejlesztési programok és prioritások sportáganként.....	65
IV.6	Hargita Megye Tanácsa fejlesztési célkitűzései a megyei sportinfrastruktúra és sportesemények fejlesztése érdekében	87
V	Könyvészet.....	93
VI	Mellékletek.....	94

I Bevezetés

I.1 A sportstratégia indokoltsága és célja

Hargita Megye Tanácsa a választópolgárok akaratából, abból a célból jött létre, hogy a megye lakosságának életminőségét emelje, a közösség erőforrásainak optimális felhasználásával. A polgárok jóléte elválaszthatatlan az egészségi állapotuk minőségétől, elsősorban ez határozza meg, hogy a megye társadalma képes-e megfelelő energiákat mozgósítani a közösség érdekében és minőségi, innovatív munkát végezni szakterületén. Az európai értékrend szerint az állami és helyi hatóságok legfontosabb célja az, hogy állampolgárai életminőségét, egészségi állapotát javítsa. A megfelelő egészségi állapotban lévő társadalom képes nagyobb célok elérésére és versenyképes közösség építésére. A sport mindennapi élet nélkülözhetetlen része és népnevelő hatása miatt alkalmas arra, hogy a társadalom folyamatait alakítsa, ezáltal hatással legyen az adott közösség jövőjére is.

Mindezeket figyelembe véve Hargita Megye Tanácsának elemi érdeke a sport támogatása és koordinálása, minél nagyobb tömegek aktív sportolásra ösztönzése. Jelen dokumentum célja, hogy a sport szerteágazó területén a meglevő helyzetből kiindulva meghatározzuk a Hargita megyei sport általános jövőképét, valamint célokat határozzunk meg a sport különböző formái (versenysport, szabadidősport és diáksport), és szakágai számára. Ugyanúgy, mint minden más fejlesztési területen a sportban is elkerülhetetlen a prioritások megfogalmazása és tervszerű, egymásra épülő cselekvési irányvonalak lefektetése. Ezek nélkül a közösség erőforrásainak hatékony felhasználása nem biztosított, és az egymást kiegészítő beavatkozások hiánya csak eseti kezelést tesz lehetővé, ami nem képes a megyei sportot fejlődési pályára állítani. Jelen munka tehát a megye sportjának jelenlegi állapotát számba véve, keretül szolgál a különböző intézményeknél és szervezeteknél meglevő, a sport fejlesztésében előmozdítható anyagi és szellemi erőforrások összehangolt felhasználására.

Ezt a dokumentumot tehát minden sportban érdekelt tettere kész megyei polgár magáénak kell érezze, és tevékenységét érdemes a lefektetett irányok mentén folytatni. Annak érdekében, hogy a valósághoz és az sport területén dolgozó szakemberek fejében élő elképzelésekhez is minél közelebb álló fejlesztési stratégia születhessen a kidolgozás folyamán igyekeztek a

szerzők az összes érintettet szóra bírni, minél több sportoló és sportszerető megyei polgár véleményét meghallgatni.

I.2 A sport szerepe a társadalomban és a gazdaságban

A sport társadalmi fontossága számos érveléssel alátámasztható. A sportolás kiemelt szerepet játszik a fizikai és mentális **egészség** megőrzésében, az egészségtudatos magatartás kialakításában. A térségünkben elsősorban a városokban növekvő problémát jelentő civilizációs betegségek kialakulása a helytelen táplálkozásra és a mozgásszegény életmódra vezethető vissza. A betegségek és elhízás elleni harc leghatékonyabb és leginkább költségkímélő eszköze a mindennapos testmozgás.

A gyermekkortól kezdődő rendszeres kapcsolat a sporttal képes az **egészséges személyiségfejlődés** alapjává válni és kihat az egyén és egy közösség egész életére, életének minden területére. A sport segít sikeres életvezetési technikák elsajátításában és a szociális érzék fejlesztésében is. A nevelés egyik nagyon fontos eszközeként, tehát egyszerre segít az alázatos munkával kivívott személyes sikerek elérésében és az együttműködési készség kialakításában. A sporton keresztül játékos formában élheti át az ifjúság a kitartás és az **összefogás fontosságának** élményét is, mindamelllett, hogy az önmegvalósítás terepévé is válhat. A természeti környezetben történő sport nélkülözhetetlen szerepet tölthet be a környezetkímélő tudatformálásban is.

Mindezekon túl a sport erősíti a **társadalmi kohéziót** is, aktív és kulturált formában erősíti a családi és baráti kötelékeket, közös szórakozási lehetőséget biztosítva mindenki számára, beleértve a hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat is. A székelyföldi és minden erdélyi magyar számára a kultúra mellett a sport lehet az az eszköz, amely kiemelkedő eredmények elérésével **erősíti nemzeti identitását**, büszkeségét és önbecsülését. A helyi csapatok, versenyzők eredményei révén erősödik a lokálpatriotizmus, a szülőföldre való ragaszkodás és kialakul a lakóhelyhez való felelősségteljes viszony. A sport segítségével a társadalmi feszültségek is csökkenthetők, mivel békés formában teszi lehetővé a konfliktusok, sikerek és kudarckok megélését. Mindezek segítségével a sport jelentősen hozzájárul az életminőség javulásához. A sportnak jelentős szerepe lehetne a megye gazdaságában is, üzleti,

turizmusserkentő lehetőségeket rejt magában és jövedelemforrásként működhetne a térség számára.

A **sportgazdaság** számos fejlett államban és térségben jelentős forgalmat bonyolít le és a társasági, valamint forgalmi adón keresztül jelentős bevételt jelent a költségvetés és egyúttal a helyi gazdaság számára. Mindemellett a sportban létrejövő munkahelyek csökkentik a munkanélküliséget.

A rendszeresen sportoló lakosság arányának növekedése jelentős megtakarításokat jelenthet az állam és az önkormányzatok számára is, többek között a betegszabadságok, az orvosi ellátás valamint a gyógyszer támogatások költségeinek csökkenésén keresztül. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2003-ban „Health and development through physical activity and sport” címmel kiadott dokumentumában megállapításra került, hogy minden egyes dollár, melyet a fizikai aktivitásba fektetnek, 3,2 dollár megtakarítást jelent az egészségügyben.

Emellett a sportolási kedv növekedésével a magánszféra termelékenysége is növekedhet, egyrészt a kieső napok számának csökkenése, másrészt az egészséges, és ezáltal produktívabb munkaerő miatt is. Észrevehető tehát, hogy a sport kapcsolódik az élet szinte minden területéhez és fejlesztése jó befektetésnek számít, a gazdaság és a társadalom egyéb területeire tovagyűrűző multiplikatív hatásai miatt.

Mindezeket figyelembe véve, a Hargita megye hírnevét emelő versenysport sikeressége mellett ugyanolyan fontosságú a megye lakosságának sportban való aktív részvétele is. A sportnak tehát két fő funkciója emelhető ki egy térség fejlesztése szempontjából: egyrészt növeli az adott régió ismertségét, elismertségét és identitását a versenysporton keresztül, másrészt növeli a régió lakosságának életszínvonalát a tömegsporton keresztül. Mindkét funkcióhoz szükséges, hogy példaképként állítsuk a székely ifjúság számára minden olyan egykori és jelenlegi sportolót, szakembert, tanárt, akit a sportban elért kiemelkedő eredményei és a mindennapi életben mutatott példamutató magatartása erre alkalmassá tesz.

I.3 A sport fejlesztésének nemzetközi és hazai szakpolitikai kontextusa

Az alábbiak során röviden áttekintjük a sportélet fejlesztésével kapcsolatos nemzetközi és Európai Unió alapelveket és irányvonalakat, majd ezt követően kitérünk a sport hazai, jogi és stratégiai vonatkozásainak ábrázolására. Az alábbi alfejezetek ugyanakkor egyfajta betekintést is adnak a különböző szintű tervdokumentumok, sportfejlesztési stratégiák célrendszerébe. Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy Hargita Megye Sportstratégiájának elkészítése során az irányelvek mellett tekintettel kell lenni a különböző tervdokumentumokban kijelölt stratégiai célokra, hisz a megyei sportélet fejlesztését célzó programcsomagok ezekkel összhangban kell, megfogalmazásra kerüljenek. Ezzel egyidejűleg figyelemmel kell lenni a megye különböző területein fellelhető helyi szintű elképzelések tartalmára (például kistérségi, városi szintű sportfejlesztési tervek és stratégiák, sportszervezetek elképzelései, stb.) is, egyfajta koncepcionális keretet biztosítva a lokalitás szintjén megjelenő kezdeményezéseknek. Jelen tervdokumentum stratégiai illeszkedésének feltételrendszere tehát egyszerre tartalmaz helyi szintű és nemzetközi illetve országos követelményeket.

A szakpolitikai kontextus megrajzolása érdekében az alábbiakban a sporttal kapcsolatos elvi és stratégiai keretek ábrázolására, illetve a vonatkozó jogszabályi környezet bemutatására vállalkozunk.

I.3.1 A sport fejlesztésének nemzetközi szakpolitikai kontextusa

Ami a sport nemzetközi elvi és jogi kereteit illeti talán elsőként az ENSZ-UNESCO által 1978 novemberében közzétett Testnevelés és Sport Nemzetközi Kartájáról kell említést tennünk. A Karta összesen 11 cikkelyből áll és olyan alapvető emberjogi téziseket tartalmaz mint például: „a testneveléshez és sportoláshoz való jog minden személy alapjoga”. A Karta ugyanakkor kimondja, hogy a sport és testnevelés etikai és erkölcsi értékeinek védelme az egész társadalom és mindannyiunk számára fontos feladatot jelent. Ugyanakkor leszögezi, hogy a testnevelési és sportprogramoknak találkozniuk kell az egyéni és társadalmi igényekkel. Az utolsó (11-ik) cikkely pedig, a sport népszerűsítése érdekében a nemzetközi kapcsolatok fontosságát hangsúlyozza.

A nemzetközi kapcsolatok fontossága a Testnevelés és Sport Nemzetközi Kartájában foglaltakkal összhangban az Európai Sport Kartában is megjelenik. A Karta zárócikke például

kijelenti, hogy a kartában foglalt célok megvalósítása érdekében feltétlenül szükség van az európai és nemzetközi szintű együttműködésekre.

Az Európai Sport Karta 10-ik cikke ugyanakkor kitér a sport és napjaink meghatározó fejlődési paradigmájának, a fenntartható fejlődés összefüggéseire is:

„Az emberek fizikai, társadalmi és lelki jó közérzetének biztosítása és fejlesztése generációról generációra azt igényli, hogy sporttevékenységüket – mind a városi környezetben, mind a szabadban vagy a vizeken történő sportolást – összehangolják bolygónk korlátozott lehetőségeivel, a fejlődés fenntartásának, a környezet védelmének és kiegyensúlyozott használatának alapelveivel, így különösen:

- a sportlétesítmények tervezésénél és építésénél figyelembe kell venni a természet és a környezet értékeit;
- támogatni és ösztönözni kell a sportszervezeteknek a természet és környezet megóvására irányuló törekvéseit;
- fejleszteni kell az emberek ismereteit a sport és a környezetvédelem közötti kapcsolatról, és gondoskodni kell arról, hogy jobban megértsék a természetet”

A fentiek alapján látható, hogy a különböző nemzetközi és európai alapidokumentumok alapvetően fontosnak tartják kihangsúlyozni a sport multifunkcionális jellegét. A sport gazdasági, társadalmi (és kulturális), és környezeti szerepére jelen stratégia kidolgozása és gyakorlatba ültetés során is egyaránt figyelemmel kell lenni.

Az Európai Unióban a sportélet megszervezése és annak irányítása alapvetően tagállami hatáskörbe tartozik, kifejezetten sportra vonatkozó jogszabályok az unió szintjén mindezidáig nem kerültek megfogalmazásra. A sport szervezésének kérdésében ugyanakkor kiemelt szerep jut a különböző tagállami szintű és nemzetközi szövetségeknek.

A tagországok érezvén a sporttal kapcsolatos uniós szintű jogszabályi deficitet 1997-ben az Amszterdami Szerződéshez egy olyan sporttal kapcsolatos nyilatkozatot csatoltak, amely felhívja a figyelmet a sport előbb említett társadalmi fontosságára, illetve szorgalmazza a sportszervezetek részvételének biztosítását a témakörrel kapcsolatos döntések meghozatala során.

Ugyancsak a sport szociális funkciójának erősítése mellett foglalt állást az 1999-ben Helsinkiben megrendezett csúcstalálkozó nyilatkozata is. Az Európa Tanács Miniszteri

Bizottsága ugyanakkor a fent ismertetett dokumentumok alapján ajánlásokat (Rec (92) 13 és Rec (92) 14) fogalmaz meg a tagállamok kormányainak.

Jellegéből adódóan tehát a sport az Európai Unió gazdaságpolitikájával, társadalom és kultúrpolitikájával illetve környezetvédelmi politikájával egyaránt korrelál, így alapvetően ezen politikák elvi és jogszabályi rendelkezéseivel összhangban kell szervezni és irányítani a sportéletet.

Mára, a tagállamok sporttal kapcsolatos kérdések szabályozásával szemben tanúsított magatartása alapvetően kettős. Egyfelől tapasztalható egy elvárás, amely szerint a sport továbbra is maradjon jellemzően tagállami hatáskörbe, ezáltal lehetőséget biztosítva a tagállami sajtárosságok megőrzésére, míg másrészt erősödik az igény az összehangolt, harmonikus sportpolitika kiterjesztésére. A sport közösségi szintű tematizálására a finanszírozási rendszerek szintjén, illetve főleg ott tapasztalható igény, ahol a tagállami cselekvés ellehetetlenül.

Elhamarkodott lenne a fentiek alapján levonni azt a konklúziót, miszerint a sport, mint olyan, mellékes témakörnek számít az Európai Unióban, annál is inkább mivel láthattuk, hogy a sport olyan témának számít, amely számos más Európai Uniók szak- és horizontális politikával kapcsolatban áll.

Azáltal, hogy a sport hozzájárul számos közösségi politika megvalósításához, például erősítheti a szociális kohéziót, elősegítheti a társadalmi integrációt, szorgalmazza a diszkriminációmentességet és a kulturális kapcsolatok létrejöttét, biztosítja az esélyegyenlőség érvényesülését, népszerűsíti a demokratikus értékeket, növeli a gazdasági versenyképességet, szorgalmazza a környezetvédelmet stb. külön sportra címzett pénzügyi alapok hiányában is könnyen támogathatóvá válik.

1.3.2 A sport fejlesztésének hazai szakpolitikai kontextusa

Románia Európai Unió csatlakozását követően (sőt már azelőtt is) az országos sportpolitika integrálta az előbbiekben bemutatott alapelveket és iránymutatásokat, a sport jogszabályi háttere ezekkel többé-kevésbé harmonizálva került kidolgozásra.

Romániában a sport szervezését a 69/2000-es törvény, annak utólagos kiegészítésével szabályozza. A törvény szellemének értelmében testnevelés és sportként értelmezhető minden olyan fizikai tevékenység, szervezett vagy egyéni formában űzve, amely fejleszti vagy javítja a fizikai állóképességet és a szellemi kényelemérzetet, erősíti a civilizált társadalmi kapcsolatokat és eredmények eléréséhez vezet valamilyen szintű versenyeken.

A törvény értelmében a sport a következő tevékenységtípusokat foglalja magába: testnevelés, iskolai és egyetemi sport, tömegsport, versenysport, karbantartó, megelőző és gyógyító célú fizikai gyakorlatok.

Az említett törvény gyakorlatilag minden sporttal kapcsolatos témára kitér, így érinti a testnevelés, az iskolai és egyetemi sportolás, a katonai és professzionális testnevelés, a tömegsport, a versenysport, valamint a sportigazgatás szervezeteinek, a testnevelés és a sport kutatásának és a sporttevékenységek finanszírozásának kérdését is.

A sport országos szakpolitikai kontextusának ábrázolásánál ki kell térnünk a sport, aktuális kormány programjában elfoglalt helyére és szerepére is. A 2009-2012-es kormányprogram szerint a kormány sporttal kapcsolatos célkitűzései a 10. fejezetben Ifjúság és Sport címmel jelennek meg:

- A tömegsport és a sportinfrastruktúra fejlesztése,
- A sporttevékenységek gazdasági hasznának kihasználása és a sportmenedzsment szerepének növelése,
- A testnevelés és a sport szerepének növelése az iskolákban,
- A sport humánerőforrásának fejlesztése és a versenysport támogatása.

A cselekvési irányvonalak a következőket tartalmazzák:

- Nemzetközi sportversenyek szervezése a kormány támogatásával és társfinanszírozásával olyan sportágakban amelyekben Románia kitűnik.

- Nemzeti stratégia kidolgozása a tömegsport hangsúlyozásával és új törvények meghozatala a sport területén, összehangolva az EU előírásaival.
- A helyi közigazgatási hatóságok bevonása és érdekeltté tétele az infrastrukturális alapok megteremtésében, felújításában és fejlesztésében, valamint a helyi és megyei szintű szervezetek létrehozásában.
- A testnevelés és az iskolai sport fejlesztése, helyi, regionális és nemzeti szintű versenyzési rendszer megszilárdítása.
- Az iskolai sportesemények Oktatási Minisztérium által készített versenynaptárba foglalásának fenntartása.
- A sport klubok tulajdon és márkanevhez való jogainak szabályozása és a sportegyesületek és klubok tevékenységeinek marketing vonatkozásainak fejlesztése.
- Az iskolák és sport klubok közötti együttműködés erősítése.
- A sportrendszer fogyatékos személyek igényeinek is megfelelő átszervezése, ezen személyek sporthoz való vonzásának érdekében.
- A versenyszerű sportolók “dupla karrierjének” biztosítása, kiegészítve a sportkarriert az oktatás és képzés biztosításával egyéb szakmákban, a társadalomba való visszailleszkedés támogatása érdekében.
- Stadionok és sporttelepek építése az olimpiai sportágak számára a Nemzetközi Olimpiai Bizottság előírásainak megfelelő módon.
- Korszerű sportegészségügyi központ létrehozása.

A fentiek alapján láthatjuk, hogy a kormányprogram szintjén a sport számos aspektusát érintő célkitűzés került megfogalmazásra. Sajnos azonban máig csupán néhány célkitűzés konkretizálódott kormányzati programok formájában. Megfelelő pénzügyi erőforrások hiányában a fejlesztési célok továbbra is maximum a szándékok szintjén maradnak meg. Az elmúlt 10 év egyik legnagyobb horderejű és költségvetésű kormányprogramjának a 167,5 millió euró összköltségvetésű a sporttermek építését célzó kormányprogram számít, amely több mint 400 sportterem megépítését célozta szerte az országban. A program kedvezményezettjei között szép számmal találunk Hargita megyei településeket is, számos esetben azonban ezek működése, karbantartása és kihasználtsága problémát okoz.

Az Oktatási, Kutatási, Ifjúsági és Sport Minisztérium programozási dokumentumai szerint a versenysport tevékenységek fejlesztésének általános stratégiájának fő célja Románia a világ első 15 nemzet közé kerülése a 2012-es nyári Olimpiai játékokon, valamint presztízseredmények elérése világ és Európa bajnokságokon a 2009 – 2012 közötti periódusban.

Ami a sport stratégiai fejlesztését illeti, pillanatnyilag nem létezik egy olyan átfogó, országos szintű tervdokumentum, ami megfelelő stratégiai útmutatást adna a versenysport, tömegsport és ifjúsági sport stratégiai kérdéseire a következő tervezési, vagy olimpiai ciklus időszakára. A célok így egyelőre megmaradnak a kormányzati politika szintjét.

1.3.3 Helyi szintű sportfejlesztési célkitűzések

Hargita megye sportfejlesztési stratégiájának kidolgozása során fontosnak tartottuk a helyi szintű elképzelések számbavételét. Ezek felleltározása során a sport területén három lényeges szereplőtípust definiáltunk a megyében:

- területi és helyi önkormányzatok
- a sport területén tevékenykedő intézmények, szövetségek
- sportklubok és civil szervezetek

A helyi önkormányzatok esetében csupán néhány település rendelkezik (pl.: Székelyudvarhely) kimondott sportfejlesztési stratégiával. Ugyanakkor számos helyi fejlesztési, településfejlesztési stratégiában találni utalást, jobb esetben önálló, a helyi sportélet fejlesztését ösztönző stratégiai célokat vagy programcsomagot (pl.: Maroshévíz integrált városfejlesztési stratégiája – helyi sportélet fejlesztése alprogram). Itt kell megemlítenünk Hargita Megye Tanácsa sportösztönző politikáját is, amely minden évben egy pályázati rendszer keretében pénzügyileg is támogatja a megyei sportegyesületek, szervezetek és iskolák sporttevékenységét.

Ami a sport területén tevékenykedő intézmények, szövetségek elképzeléseit illeti, ki kell emelnünk a megyei sportigazgatóság 2009-2012-as időszakra szóló Hargita megyei testnevelési és sport tevékenységek szervezésének és fejlesztésének általános stratégiáját. A dokumentum egyebek mellett kitér a testnevelés és sport megyei rendszerének szerveződése, működése és vezetése, a tömegsport, a versenysport, a szakemberek képzése és

továbbképzése, a szakterület tudományos kutatása, a sportorvoslás, valamint a testnevelési és sport tevékenységek finanszírozásának kérdéseire is.

A különböző szervezetek, egyesületek általában tevékenységi tervekbe rögzítik éves tevékenységeiket, elérni kívánt céljaikat. Annak érdekében, hogy jelen stratégia minél jobban igazodjon a helyi igényekhez és minél hatékonyabban legyen képes integrálni a létező elképzeléseket a megyében tevékenykedő sportszervezetek számára a tervezés folyamata során biztosítva volt az aktív részvétel lehetősége.

II A Hargita megyei sport helyzetértékelése

Jelen fejezet a megyei sport helyzetének bemutatását célozza. A fő sporttörténelmi események és eredmények felsorolását követően a versenysport, a tömegsport és az iskolai sport megyei helyzetének áttekintésére kerül sor. A megyei intézményrendszer, a megyei sportinfrastruktúra, valamint a finanszírozási problémák leírása teszi teljessé a helyzetelemzést.

II.1 A megye sporttörténelme

Hargita megye sporttörténelmének bemutatása kronologikus sorrendben tartalmazza a megyei sportélet kiemelkedő eseményeit.

II.1.1 Hargita megye sporttörténelmének fő eseményei

Év	Esemény
1880	Megalakult az első korcsolyázó klub.
1903	Az Urmánczy család létrehozott egy tenispályát a kastélyuk mellett, a pálya 1996-ig működött.
1905	Megalakul a Korcsolyázó Társaság (Székelyudvarhelyen), amely kialakította az első természetes korcsolyapályát is a településen.
1912	1912 fontos év az Udvarhelyi labdarúgás életében tekintve, hogy ebben az évben rendezték az első helyi labdarúgó bajnokságot
1920	Az első sí tevékenységek a `20-as évek elején indultak, de szervezett formában 1929 óta üzik a Csíkszereda környezetében lévő lejtőkön, a Sutában, Zsögödön, a Nagy- és Kis Somlyón, ahol sífutó versenyeket is rendeztek.
1921	1921. június 26-án játszotta első meccsét ACF Harghita labdarúgó csapat székelykeresztúri ellenféllel szemben, nagyszámú nézőközönség előtt. Az

eseményről a helyi újságok is beszámoltak.

- 1922 1922 júniusában Hargita SE megszervezte az első atlétikai versenyt.
- 1922 1922.05.22-én avatták fel az első tenispályát Udvarhelyen.
- 1926 Székelyudvarhelyen megalakul az első birkózócsapat Dr. Szabó Károly irányításával;
- 1928 Január 20-án a Csíkszeredai Korcsolyázó Klub szervezésében megtartották az első térségi műkorcsolya versenyt, amelyen korcsolyázók vettek részt Marosvásárhelyről, Sepsiszentgyörgyről, Kézdivásárhelyről, Gyergyószentmiklósról és Csíkszeredából; az első helyet Domokos Jakabné szerezte meg, aki márciusban harmadik helyen végzett az országos műkorcsolya bajnokságon is, ugyanez év novemberében pedig a román csapat tagjaként Bécsben vett részt egy nemzetközi versenyen.
- 1928 Csíkszeredában megalakul az első jégkorongcsapat és január 6-án lejátssza első hivatalos meccsét a Tenis Club Roman ellen Szinaján.
- 1930 Domokos Jakabné megnyeri az első országos bajnoki címét műkorcsolyában.
- 1930 Az iskolai testnevelési tevékenység egyre intenzívebb formát öltött és nemzetközi szintű sikereket is ért el. A 30-as években mind az Univeriadén, mind az Olimpiai Játékokon sikerek születtek: Dr. Dobos Ferenc evezősportban, Dr. Bíró Lajos atlétikában, Bíró György kalapácsvetésben és Ambrus Pál birkózásban ért el sikereket.
- A férfi kézilabda csapatok is a 30-as években alakultak, 1939-44 között Székelyudvarhely csapata már részt vett a hivatalos versenyekben és 46-ban már az ország legjobb csapatai között volt számon tartva.
- 1931 Megrendezésre kerül az első jégkorongmérkőzés Csíkszeredában január 24-én; Az első nemzeti csapatba beválogatott játékos az 1931-es Lengyelországi Világbajnokságra Dóczy János(kapus)volt.
- A csíkszeredai jégkorong csapat részt vesz az országos bajnokságban, Vákár Lajos

- 1932 beválogatásra került a nemzeti csapatba a világbajnokságra.
- 1934 1934-ben Székelyudvarhelyen megalakult a jégkorong csapat ACFH néven.
- 1934 A "Székely Közélet" című újság első alkalommal számol be arról, hogy Szejkefűrdőn megrendezésre kerül a sífutó, műlesikló és síugró verseny, amelyen neves versenyzők vettek részt az egész országból.
- 1934 Szejkefűrdőn (Székelyudvarhelyen) felépült a síugrósánc, valamint sípályák létesültek. A Hargita Testkultúra Egyesület évente hagyományos versenyeket rendezett.
- 1936 A 30-as évek közepén Ferenc Árpád tanár úr megalapítja az első női kézilabda csapatot, amelyről szintén a Székely Közélet írt az 1936/31-es számában: ACFH új kézilabda szakosztállyal rendelkezik és a csapatot alkotó 25 lány a kollégium területén végzi felkészülését.
- 1942 Egy időben a Madarasi Hargitán épített menedékházzal, sífutó és lesikló pályákat is kialakítottak.
- 1945- A második világháborút követően Csíkszeredában egy új jégpálya épült, azon a helyen ahol a jelenlegi műjégpálya is áll, amely a nagy játékos Vákár Lajos (a Hargita megyei jégkorong alapítójának) nevét viseli.
- 1947 Első alkalommal található említés az újságokban asztalitenisz tevékenységekről.
- 1948 Első alkalommal írnak az újságok a teke csapat megalakulásáról ACFMO klub kötelékében, és megrendezésre kerülnek az első hivatalos versenyek.
- 1948 1948 végén megalakul az első jégkorongcsapat Gyergyószentmiklóson Basilides Tibor tanár úr bábáskodása mellett, U.A.R. néven.
- 1949 Dr. Lövey Mária 1949-ben megnyerte a Jászvásárban rendezett női országos sakkversenyt.
- 1950 Elindult a gyorskorcsolya tevékenység Csíkszeredában, egy 400 m hosszú természetes pályán, amelyet a jégkorong pálya mellett hoztak létre és 1977-ben

lebetonozták és kivilágították. Ezen a pályán rendezték a belföldi bajnokságok többségét, 1979-1986 között pedig nemzetközi versenyeket is.

- 1951 1951-ben az Akarat SE ökölvívó klub kötelékében 19 személy sportolt.
- 1954 Fehérvári Eszter egymás után harmadszor román bajnok sífutásban 5 km-es távon.
- 1960 1960-ban megalakult "Akarat SE" (AS Vointa) női kézilabda csapata (edző Tamás Ignác), a csapat az A osztályban szerepelt (1964-1978), harmadik helyet elérve.
- 1961-1978 Tusnádfürdőn a Csukás távon létrehoztak egy természetes gyorskorcsolya pályát, amelyen a legtöbb országos versenyt rendezték, 1978-ban pedig az első romániai nemzetközi versenyt gyorskorcsolyában.
- 1965 Első jelentős udvarhelyi birkózóeredmény, Papp Lajos megnyerte az Országos Bajnokságot, A.S. Lemnarul Székelyudvarhely csapata feljutott az és 1965 óta különböző súlycsoportokban 30 országos bajnoki címet szerzett.
- 1968 Az udvarhelyi László János 1968-ban megnyerte a Balkán Bajnokságot birkózásban 100 kg-os súlycsoportban.
- 1968 Cselgáncs tevékenység indult meg Csíkszeredai Egészség SE keretében, Tánczos Gáll József edző vezetésével.
- 1968-1969 A felnőtt férfi kézilabda csapat –Akarat SE- a B osztályban szerepel.
- Tasnádi Mária elhódította az első felnőtt országos bajnoki címet gyorskorcsolyában.
- 1972-73 Az első junior országos rekordok születtek gyorskorcsolyában, Katona György, junior III-as kategóriában, 500, 1.000 és 1.500 méteren; Bíró András, junior II-es kategóriában, 3.000 méteren. A felnőttek között Tasnádi Mária érte el az első rekordot, 500 méteren, 1973-ban. A Hargita megyei korcsolyázók 324 felnőtt, junior és gyerek országos rekordot javítottak meg (244 férfi és 98 női). Ezek közül 57-et a felnőttek.
- 1980 1980-ban Poznanban az Ifjúsági Asztalitenisz Európa Bajnokságon Fejér András

- bronzérmet nyert.
- 1985 Turizmus és tájékozódás: nyári turisztikai találkozók kerültek megszervezésre, Borszékot 5 csapat képviselte.
- 1990 Megalakult a Balánbányai Bányás SE birkózó szakosztálya, amely 1997-ben Fülöp Arnold személyében országos bajnoki címet szerzett a gyerekek 53 kg-os súlycsoportjában.
- 1990 Baróthi László az első karaték és edző Maroshévízen, egyúttal a Küzdősport Szövetség alapító tagja.
- 1991 Baróthi László országos bajnok lesz 70 kg feletti kategóriában.
- 1997 A legjobb sporteredményeket ez az év hozta jégkorongban. Az Iskolás Sport Klub és a Sport Club Csíkszereda csapatai minden korcsoport országos bajnoki címét elhódították, a Gyergyószentmiklósi csapat pedig második helyen végzett a junior I-es és II-es kategóriában és a reménységek között, a Balánbányai Bányás SE pedig harmadikként végzett a gyerekek között.
- 1997 A Gyergyószentmiklósi műjégpályán rendezték 1997-ben a junior Világ- és Európa bajnokságot.
- 1998 Ezekben az években a biatlon számított sikersportágnak mind belföldön mind nemzetközi szinten, Tófalvi Éva eredményeinek köszönhetően, aki 1997-ben negyedik helyet ért el a juniorok világbajnokságán és tizenegyedik lett a Nagano-i téli Olimpián Japánban.
- 1998 A Borszéki labdarúgó csapat feljutott a C osztályba, ahol a harmadik helyen végzett.
- 1999-2000 A borszéki labdarúgó csapat elnyerte a "Fair Play" díjat a Román Labdarúgó Szövetségtől, feljutott a B osztályba, de a bajnokság végén kiesett és a csapat is szétesett.

2002- A sí országos bajnokságban Farkas Raluca második helyet ért el 3 km-es távon, Péter László ugyanebben a kategóriában második lett 5 km-es távon.

A gyorskorcsolyázók dominálták a belföldi bajnokságok többségét, számos országos bajnoki címet nyerve minden korcsoportban, és nemzetközi szinten az első 10 között végeztek a felnőtt és junior világbajnokságokon és felnőtt Európa bajnokságokon Kopacz Tibor, Horvath Dezső és Novák Eduard által. Kopacz Tibor érte el az első román érmet gyorskorcsolyában, bronzérmet 5.000 méteren, 1984-es Európa bajnokságon, Norvégiában.

II.1.2 Hargita megyei jégkorongcsapatok legkiemelkedőbb eredményei

A csíkszeredai felnőtt jégkorong csapatok fennállásuk során 12 országos bajnoki címet szereztek: 1949 és 1952 Csíkszeredai Lendület IPEIL, 1957 Termés, 1960 és 1963 Akarat, 1997, 2000, 2004, 2007, 2008, 2009, 2010 Sport Club. Emellett 8-szor hódították el a Román Kupát: 1950, 1952, 1995, 2001, 2003, 2006, 2007, 2010. Ezekben az években 6-10 csíkszeredai jégkorongozó kapott meghívást a nemzeti csapatba.

A merítési lehetőségek bővítése érdekében `60-as évektől kezdődően a gyerekek és a reménységek számára is szerveztek rendszeresen versenyeket, amelyekbe bevonták a falusi csapatokat is (Gyergyóremete, Csíkkarcfalva, Gyergyócsomafalva, Csíkdánfalva, Csíkszentsimon és egyebek).

A megyében található két fedett műjégpálya mellett minden télen természetes jégpályákat is kialakítottak a jégkorongozó számára, azokon a településeken, amelyek csapata szerepel a megyei szintű bajnokságokban.

Fontos kihangsúlyozni azt a tényt, hogy a román jégkorong dicsőséges korszakában (A csoportos részvétel a világbajnokságon 1976-ban és VII-VIII hely az Olimpiai Játékokon 1980-ban), Csíkszereda négy játékosal képviseltette magát, akik tevékenyen vettek részt ezeknek a sikereknek az elérésében.

A csíkszeredai műjégpálya számos nemzetközi versenynek, felnőtt és ifjúsági világ- és Európa bajnokságnak adott otthont és a Kontinentális Kupa szakaszainak is otthonul szolgált.

II.2 A sport jelenlegi helyzete a megyében

II.2.1 Az iskolai testnevelés helyzete

A gyermekkori sportolás bizonyítottan pozitív hatással van a felnőttkori sportolási hajlandóságra. Az iskolai testnevelés és diáksport tehát egyszeri és megismételhetetlen alkalom a fogékony korosztályok sportos életmódjának kialakításában. A diákok többsége kizárólag iskolai keretek között, a testnevelésórán, illetve a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon végez rendszeres testmozgást, itt kellene tehát tudatosítani a sportos, egészséges életmód fontosságát.

A testnevelésóra elsődleges célja a gyermekek mozgáskultúrájának fejlesztése, megfelelő fizikai kondíciójának megteremtése, miközben a diáksport-foglalkozások szabadidős célokat szolgálnak, élvezetes sportolási lehetőséget biztosítanak. Sajnálatos tény azonban, hogy a gyermekek túlnyomó többsége kizárólag a testnevelésóra keretében végez rendszeres testmozgást. Ennek elsődleges okai között találjuk a testnevelő tanárok motivációjának hiányát, és a pénzügyi, adminisztrációs nehézségeket. A tanórán kívüli sportfoglalkozások erősen függenek a testnevelő tanárok hozzáállásától és inkább örömteli kivételnak számítanak.

Az életkor emelkedésével csökken a sportolási intenzitás. Míg korábban a sport „konkurenciája” csupán a továbbtanulás volt, mára a számtalan szabadidő-eltöltési lehetőség miatt kevesebbet mozognak a diákok (számítógép, televízió, stb.).

II.2.2 Versenysport helyzete

Romániában az új sporttörvény előírásai szerint csak sportbizonylattal (CIS) rendelkező olyan klubok működtethetnek profi csapatokat, amelyeknél a sportág űzéséhez szükséges csapatnak megfelelő számú főállású alkalmazottja van.

Hargita megyében a hagyományok alapján és az elmúlt évek eredményeinek köszönhetően a sportban is kialakult néhány húzóágazatként jellemezhető sportág. Ilyen a rendkívül népszerű jégkorong, Csíkszereda központtal, amely a romániai jégkorongsport bölcsője és napjainkban a fellegetvára. A csíkszeredai klub mérkőzései társadalmi eseménynek számítanak a városban és erős identitásformáló tényezők. A Hargita megyei jégkorongsport országos jelentőségét mi sem példázza jobban, mint hogy Románia jégkorong válogatottjának 90%-át Hargita megyei sportolók adják. A jégkorong sport továbbfejlődését gátolja a fedett pályák hiánya bizonyos térségekben és a tömegbázison alapuló színvonalas utánpótlás nevelés. Ez utóbbi elsősorban költségessége miatt jelent problémát, ami indokolja rendszeres támogatását.

A jégkorong klubok mellett a megye A divíziós férfi kosárlabdacsapattal és első osztályú teremlabdarúgó csapattal rendelkezik, és hagyománya van a birkózásnak, a tornának is. Ezeken kívül népszerűségnek örvend a tájékozódási futás és a sítájfutás, valamint a kiemelkedő eredmények vannak biatlonban is.

A széles tömegbázissal rendelkező labdarúgást tekintve a csapatok jól szervezett és működő bajnokságokban vesznek részt, ahol biztosított a fejlődés lehetősége (feljutási és kiesési rendszer van). Sajnos főképp anyagi okokra hivatkozva a csapatok nem mindig vállalják a felsőbb osztályban való szereplést, amely legtöbbször egyéb indokok miatt nem valósul meg. Általánosan a többi sportágra is kiterjedő probléma, hogy nagyon sok helyen nincs megfelelő képesítéssel rendelkező edző és szakmai vezető, nem megszervezett az utánpótlásképzés, a magas szintű sportolók kinevelése. Emellett nincsenek szakképzett sportorvosok, a megyében nem működik Megyei Sportkabinet.

A Hargita megyei atlétika habár rendelkezik kiemelkedő eredményekkel legnagyobb problémája a szakemberhiány és a finanszírozás megoldatlansága. Emellett nem minden térségben áll rendelkezésre a megfelelő infrastruktúra és az utánpótlás kérdése sem megoldott. A kevés versenyző miatt nincs igazán összemérni a tudásukat a Hargita megyei atlétáknak, ami a minőség rovására megy. Megoldást jelenthetne az iskolai bajnokságok szervezése és a testnevelő tanárok motiválása, mert a kulcs az ő pozitív hozzáállásuk lenne.

A nagy hagyományokra visszatekintő és eredményes cselgáncs is jól példája a fenti általános problémáknak, tehát a megfelelő infrastruktúra hiánya, a területi eloszlás egyenlőtlensége, és

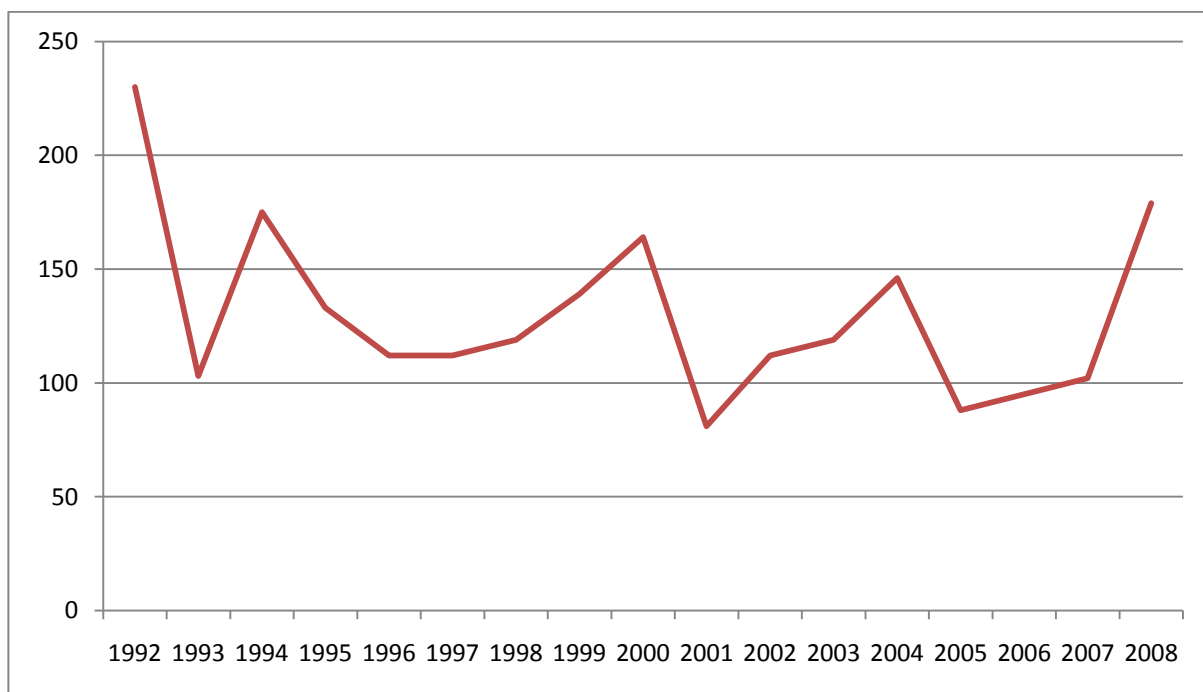
az edzők képzettségi szintje. Emellett szükség lenne edzőtáborok, versenyek szervezésére, amelyek anyagi vonzata nem megoldott.

A versenysport általános problémái közé tartozik a szponzori kultúra kialakulatlansága, illetve a korábbi rossz tapasztalatok miatt a tartózkodás a sport támogatásától. Ezt új alapokra szükséges helyezni és tervszerűséggel, a versenysport jó hírnevének visszaállításával vissza lehet nyerni a támogatók bizalmát.

A statisztikai adatok tanúsága szerint 2008-ban Hargita megyében a sportrészlegek száma 179 volt, 13. helyre helyezve ezzel Hargita megyét az ország megyéinek rangsorában. A sportáganként szerveződő részlegek állami és magán klubok valamint sportegyesületek formájában jelennek meg, beleértve azokat a részlegeket is, amelyek tagjai az országos sport szövetségeknek.

Az alábbi grafikon a megyei sportrészlegek számának alakulását mutatja 1992-2008 között.

1. Grafikon – A Hargita megyei sportrészlegek számának alakulása

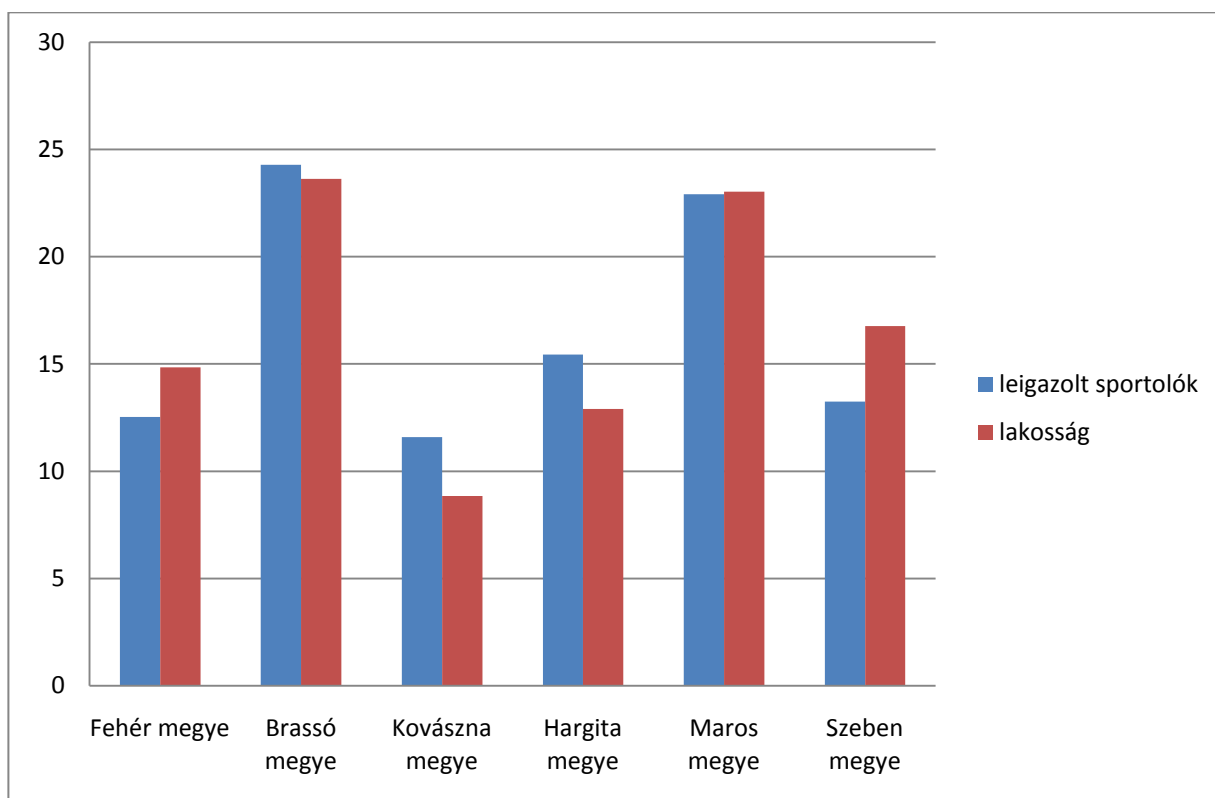

Forrás: INSSE.ro

Ami az igazolt sportolók számát illeti, az utóbbi 4 évben ez folyamatos fejlődést mutatott 5204-es számot elérve 2008-ban.

Az alábbi grafikon az igazolt sportolók megoszlását mutatja a Központi Régióban, valamint a régió megyéinek népességsúlyát. Ez alapján megfigyelhető, hogy Hargita megye a régióban igazolt sportolók számának 15%-át adja, ami meghaladja a népességsúlyát. Ez a tény a Hargita megyei sportszellem relatív magas értékét támaszthatja alá.

2. Grafikon – Az igazolt sportolók és a népesség súlya a Központi Régió megyéiben – 2008

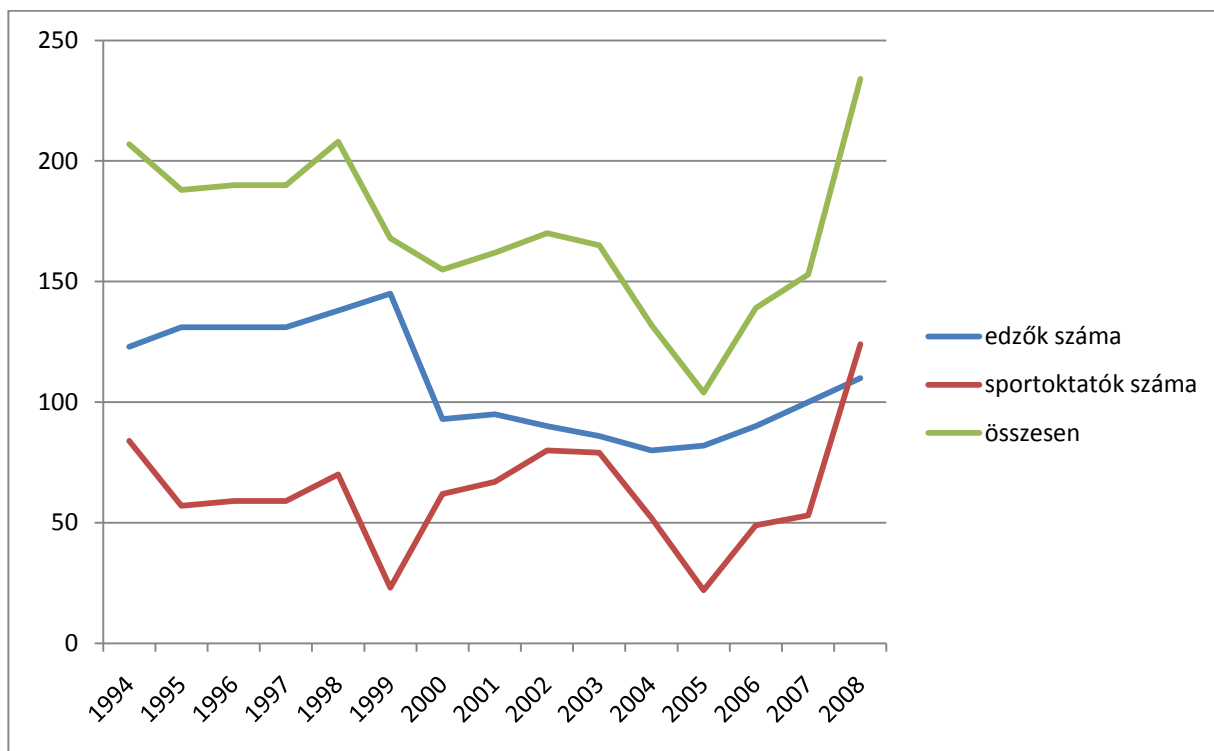

Forrás: INSSE.ro

A következő grafikon a képzett szakemberek számának alakulását mutatja a sport területén Hargita megyében. Amint megfigyelhető az utóbbi években növekedett azoknak a személyeknek a száma, amelyek az országos szövetségek által is elismert képesítéssel

rendelkeznek és aktívan tevékenykedtek az adott évben. Mindezek ellenére Hargita megyében továbbra is problémát jelent a sport területén képzett személyek alacsony száma.

3. Garfikon – Képzett szakemberek száma a sport területén Hargita megyében, 2008

Forrás: INSSE.ro

II.2.3 Szabadidősport helyzete

A szabadidő eltöltésekor a sportolás nem élvez prioritást, szemben például az otthoni tv-nézéssel, amelyre a felnőtt lakosság a legtöbb időt fordítja naponta. Az emberek alacsony sportolási hajlandóságukat elsődlegesen a szabadidő hiányával és a lehetőségek korlátozottságával magyarázzák.

A szabadidős sporttevékenységet végzők (szabadidő-sportolók) nagy része nem szervezeti keretek között végez testedzést. A megyében is megjelentek a specializált szolgáltatók által

nyújtott sportolási lehetőségek (pl. fitness terem, sportpályák), csökkent viszont a mindenki számára nyitott, ingyenes sportolási lehetőségek tere. A sportolás lehetősége emiatt az azt megfizetni képesek kiváltságává válhat, a kevésbé tehetős csoportok számára szükséges az alpinfrastruktúra biztosítása.

A szabadidősport elterjedtségének mértékét szintén meghatározza, hogy a munkaadók jelenleg nem kellő mértékben ismerik fel azt, hogy a munkavállalók egészségének megőrzése közös érdek, amelynek fontos eszköze lehet a szabadidős sporttevékenység. Igazán nagy tömegeket a munkaadók által szervezett sportolási lehetőségekkel lehetne megmozgatni, amely az egészség megőrzése mellett jótékony hatással lehetne a munkavállalók produktivitására és csapatszellemére is.

A szabadidősport (extrém sport) turisztikai hasznosítása még esetleges, a potenciált egyáltalán nem meríti ki. A rendelkezésre álló sípályák nem alkalmazkodnak a változó igényekhez és egyelőre csak elképzelés van egységes megyei rendszerbe foglalásuk és hasznosításuk kibővítésére. Vannak kezdeményezések a kerékpározás, a lovas turizmus és tematikus túraútvonalak kialakítására is, de kevés az ilyen célú beruházás (sportkomplexumok létesítése, többfunkciós épületek), és nem gyakori még a turisztikai vállalkozók valamint a sportszolgáltatók együttműködése sem.

II.3 Létesítmények, rendezvények

A megye sportinfrastruktúrájának áttekintése alapján általános problémaként került megfogalmazásra szinte minden sportágnál a szükséges infrastruktúra hiánya, nem kielégítő száma, illetve leromlott állapota. Az létesítmények állapota mellett azok területi eloszlása sem egyenletes. Amíg a városokban az 1000 főre jutó sportlétesítmények száma 9,5, addig vidéki településeken átlagosan csak 8,5 létesítmény jut 1000 főre. A létesítményileg legjobban ellátott sportág a labdarúgás, igaz rendkívül változatos a pályák állapota, és sok nem felel meg a minimális elvárásoknak sem. Habár a megye adottságai kiválóak a téli sportok üzésére, a létesítmények szükségessége még a helyi lakosság igényeit sem elégítik ki, nemhogy a turistákat is ki tudná szolgálni, ezáltal korlátozva a téli sportágak fejlesztési lehetőségeit.

A helyi közigazgatási hatóságok által a közlejtővőben sport célú fejlesztési feladatként szinte kivétel nélkül az infrastruktúra fejlesztését jelölik meg. Sajátos paradoxon azonban, hogy a meglevő létesítmények fenntartása, működtetése sok helyen nem megoldott, így például a közelmúltban kormányprogramból épült sportcsarnokok esetében is a gyors leromlás jelei jelentkeznek. A beruházásai ötletek mellett kevés településen készült megalapozott megvalósíthatósági tanulmány és kivitelezési terv, emellett - néhány kivételtől eltekintve - nem jellemző a létesítmények maximális és többcélú kihasználásának tervezése, a kialakítás helyi igényekhez igazítása. A fejlesztési elképzelések többsége a versenysport és a néhány szabadidősport feltételeinek megteremtéséhez kíván infrastruktúrát biztosítani. Kevés a sport turisztikai hasznosítását elősegítő létesítményekre való törekvés és a természeti adottságok sport célú kihasználásában is rejlik még lehetőség. A szabadidősport lehetőségei tekintetében óriási probléma, hogy a megye nem rendelkezik korszerű olimpiai méretű fedett uszodával és egyáltalán rendkívül szegényes az uszodák száma és minősége. Ez gátat szab a világszerte rendkívül népszerű vízi sportok üzésének.

A megye legjelentősebb hagyományos sporteseményei, egy- egy városhoz, vagy azok környékéhez köthető. Külön említést érdemel a megyeszékhely Csíkszereda sportéletének rövid összefoglalása.

A megye székhelye, Csíkszereda, pontosabban annak központi tere (Szabadság tér) az otthona az évente megrendezésre kerülő Székely Szupermaratón (legutóbb 148 résztvevővel) kezdőpontjának és céljának, valamint a legutóbb a Nemzetközi Kerékpár-szövetség

versenynaptárában is szereplő Székelyföldi Kerékpáros Körverseny (2008-ban 80 induló) több szakaszának is.

A megyeszékhelyen 17 versenysportágat és 15 egyéb sportágat tartanak nyilván. A város sportélete rohamosan növekszik. A csíkszeredai Sportklub igazolt sportolóinak száma 1995-ben mindössze 69 volt, 2001-ben elérte a 97-et, 2007 pedig 264 volt. Legjelentősebb ezek közül a jégkorong, ahol 157 igazolt játékos sportol. A csíkszeredai ISK igazolt sportolóinak száma is növekedést mutat: 1995-ben 291 fő, 2007-ben már 358 fő. Figyelembe véve, hogy a fiatalok száma 1995-höz képest jelentősen csökkent, a növekedés arra utal, hogy a fiatalság körében is egyre elterjedtebb az igazolt sportolás.

A Csíkszeredai Sportszarnok a teljesítménysportok mellett a szabadidősportnak is hangsúlyosan helyet biztosít.

Sportolásra és szabadidős tevékenységre alkalmas területek a városban: egy sportszarnok, egy műjégpálya, egy gyorskorcsolya pálya, egy futballpálya, öt mini foci pálya, kilenc tenispálya, 3 városi strand és a város vonzáskörzetében 4 működő sípálya található (három Hargitafürdőn és egy a Tolvajos tetőn).

A hagyományosan népszerű csapatsportágak (jégkorong, labdarúgás, kosárlabda, kézilabda) bajnoki mérkőzései mellett a megyében több helyszínen is rendeznek fogathajtó és lovas versenyeket, amelyek turisztikai potenciállal is rendelkeznek, és jelentős fejlesztési potenciált rejtnek. Az említett versenyeken kívül minden településen jelen vannak a lokális rendezvények, amatőr kispályás labdarúgó bajnokságok, rendszeres faluk közti amatőr jégkorong bajnokságok és kézilabda tornák. A sportturizmus fellendítése és a nemzetközi ismertség növelése rangos nemzetközi versenyek (mint például a 2009-ben megrendezett sítájfutó világbajnokság, vagy a rendszeresen megszervezett Székelyföldi Kerékpáros körverseny) megrendezésével lehetséges, amire eddig sajnos csak kevés példa volt. Nemzetközi versenyek rendszeres szervezése multiplikatív hatással lehet a megye sportja és gazdasága számára is.

II.3.1 A települések sportlétesítményeinek helyzete

Az előbbiek során, már általánosan érintettük a megyei sportinfrastruktúra helyzetét, kiemeltük azokat a hiányosságokat, amelyek Hargita megye különböző településein található sportlétesítményeket általánosan érintik. Természetesen a kép nagyon heterogén, ami az egyes megyei települések sportbázis ellátottságát, annak színvonalát és állapotát illeti. Vannak olyan települések (és nem csak városok) amelyek infrastruktúrájuknak köszönhetően jóval szélesebb lehetőséget biztosítanak a helyben folytatott sporttevékenységekre színvonalas, kulturált körülmények között.

Jelenleg nem létezik egy olyan adatbázis, amely egy reális és hiteles képet adhatna a megye településein található sportlétesítmények állapotáról, azok felszereltségéről. Éppen ezért Hargita Megye Tanácsa egy olyan helyzetképfelmérést tervez, amelynek eredményeként egy hiteles adatbázis jön létre a megyében található sportbázisokról és sportinfrastruktúráról. A felmérés a tervek szerint a teljesség igényével, minden településre, minden sportlétesítményt üzemelő szereplőre kiterjed majd.

Az említett felmérés, ahhoz hogy a jövőbeli beruházások tervezhetőségét megalapozza, az alábbi szempontokat mindenképp figyelembe kell vegye:

- a sportlétesítmények elhelyezkedése
- a sportlétesítmények kapacitása
- a sportlétesítmények állapota
- a sportlétesítmények adminisztrátora
- a tervezett fejlesztések

Egy, a fenti szempontok alapján összeállított helyzetkép ismerete elengedhetetlen tehát a jövőbeli beruházások tervezése szempontjából.

II.4 Intézményi keret

A következőkben a romániai sporttevékenységek központi és helyi szervezetrendszerét mutatjuk be:

A) Oktatási, Kutatási, Ifjúsági és Sport Minisztérium – központi közigazgatási szervezet, területi alárendelt intézményekkel.

- Megyei Sport és Ifjúsági Igazgatóságok: közintézményként megszervezett és működő szervezetek, önálló jogi személyiséggel, az Oktatási, Kutatási, Ifjúsági és Sport Minisztériumnak alárendelve. Fő céljuk sport és ifjúsági tevékenységek, kulturális, művészeti, szórakoztató, oktatási, belföldi és külföldi turisztikai valamint gyermekprogramok szervezése és lebonyolítása.

B) Sport szervezetek: a szabad egyesülés joga alapján jönnek létre (nincsenek alárendelve semmilyen intézménynek), ők hozzák létre a megyei egyesületeket vagy országos szövetségeket sportáganként.

- Sportegyesületek (jogi személyiséggel nem rendelkezők)
- Sport klubok (magánjogi, közjogi vagy gazdasági társaságként szerveződő klubok), jogi személyiséggel.
- Megyei sportági egyesületek (pl.: Atlétika, Cselgáncs, Labdarúgás)
- Professzionális ligák (a sportszövetségek jóváhagyásával jöhetnek létre a profi csapatok számára, mint például a labdarúgás), jogi személyiséggel
- Országos Sport Szövetségek, jogi személyiséggel rendelkeznek
- Román Olimpiai és Sport Bizottság (COSR), amely nemzeti érdekű egyesület, az Olimpiai Karta alapján kidolgozott alapszabályzattal. Magánjogi személyiséggel rendelkezik, autonóm, nonprofit és nem kormányzati, apolitikus szervezet.

A Sport és Ifjúsági Nemzeti Hivataltól kapott statisztikai adatok alapján a közjogi besorolású klubok száma 8, a megyei sportági egyesületek száma 6, a magánjog hatálya alá eső klubok száma pedig 88. Jogi személyiség nélküli egyesületek fejtik ki tevékenységüket több mint 50 sportágban, ezek közül a legnépszerűbb a labdarúgás.

Megjegyzendő azonban, hogy a sportszervezetek magas száma ellenére az ezek közötti együttműködés a várakozások alatt van. Ezt mutatják a megyei sportszervezetek képviselői által kitöltött kérdőívek feldolgozásának eredményei is.

A klubok és egyesületek listája a stratégia mellékletében található (3. Melléklet) települési és sportági bontásban.

Az előbbieken már tettünk említést a megyei tanács sportösztönző, sportfinanszírozó hozzáállásáról. Ez a proaktív magatartás a szervezeti szinten is hatékonyan megjelenik. Hargita Megye Tanácsa ugyanis egyrészt különböző sportegyesületek társult tagjaként segíti azok működését, így például a „Lobogó” Sport Egyesületét és a „Krigel” Sportegyesületét. Ezzel párhuzamosan a Tanács a megyei sportélet támogatására, a megyei sportágak felkarolására és a jelenlegi szervezeti rendszer kiszélesítésére egy egyesületet is létrehozott Harghita Sportclub Egyesület néven. Ezekben a struktúrákban való részvételt a tanács határozataival jogérvényre emelte, ez is bizonyítva a Megyei Tanács elkötelezettségét a sportélet fejlesztése mellett.

Egy újabb fontos lehetőséget jelentene a megyei sporttal kapcsolatos szervezeti rendszerének kiszélesítésében egy Községközi Fejlesztési Társulás létrehozása. Ezt az ötletet a megkérdezett polgármesterek, sportági képviselők mind üdvözltek.

II.5 Megyei Sportfinanszírozási rendszer

A sportfinanszírozás témakör horderejét és aktualitását igazolja, a stratégiakészítők által elvégzett kérdőíves felmérés eredménye is. A megkérdezett szervezetek, sportolók, intézmények a forráshiányt az esetek többségében primer fontosságúnak ítélték.

Megyei szinten a sportfinanszírozás kérdése az alábbi négy területet érinti:

- Önkormányzati támogatások
- Szponzori tevékenységek
- Lakossági támogatás
- Szervezetek forrásbevonó képessége

II.5.1 Önkormányzati támogatások

Az önkormányzati támogatások sorában elsőként a helyi önkormányzatok pénzügyi hozzájárulásairól kell említést tennünk. Ezek a támogatások elsősorban az aktuális sportlétesítmények fenntartását, és működtetését illetve a különböző helyi csapatok támogatását célozzák. A társadalmi egyeztetések alkalmával azonban a különböző sportágak képviselői kifogásolták az önkormányzati támogatások rendszertelenségét, ami elmondásaik szerint a pénzügyi tervezhetőséget lehetetleníti el. Tudni kell azt is, hogy ezek a támogatások mértéküket tekintve többnyire tűzoltó jellegűek a működési költségek egy részét képesek fedezni és jelentősebb beruházásokat nem tesznek finanszírozhatóvá.

Külön említést érdemel Hargita megye Tanácsa sporttámogatási pályázati rendszere, amelyről az alábbiakban bővebben is szólunk.

Hargita Megye Tanácsa anyagi és erkölcsi támogatást nyújt mindazon sportolók, egyesületek és klubok számára, akik különböző belföldi és nemzetközi bajnokságokon való részvételükkel hozzájárulnak a megye pozitív megítéléséhez.

A) Vissza nem térítendő támogatási program

Hargita Megye Tanácsa éves pénzügyi támogatást nyújt a megye egyesületei és klubjai számára a *Hargita megyei sport évi támogatási programján keresztül*, amely a 2006/130

számú, sportklubok, megyei és Bukaresti sportági egyesületek projektjeire közpénzekből nyújtott vissza nem térítendő támogatásokról szóló rendeleten alapul. Figyelembe veszi továbbá a 2000/69-es Testnevelési és sporttörvény kiegészített és módosított legfrissebb változatát és a 2001/884-es a Testnevelési és sporttörvény előírásainak végrehajtásáról szóló kormányhatározatot.

A program célja azon Hargita megyei sportegyesületek és klubok támogatása és tevékenységeinek ösztönzése, amelyek tevékenységüket és programjaikat megyei érdeken és megyei jelleggel végzik:

- Versenysport előmozdítása
 - o A versenysport jelentős és állandó hozzájárulása a megye jó hírnevének öregbítésére és javítására, országos és nemzetközi szinten.
 - o Versenysport tevékenység fenntartása a gyermekek és ifjúság szintjén;
 - o A sportesemények fenntartása, értéküknek, hagyományuknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően megyei léptékben.
 - o Téli sportágak támogatása a belföldi és külföldi népszerűsítésük érdekében.
 - o A megyei sportolók támogatása az Olimpiákon való részvétel érdekében.
- Tömegsport előmozdítása
 - o A testmozgás és sport tevékenységek folyamatos ösztönzése a lakosság egyre szélesebb körében.
 - o A lakosság minden csoportjának ösztönzése testmozgásra és sportolásba szervezett vagy szabad formában.
- A sport eszközfeltételeinek fejlesztése
 - o A meglévő sporteszköztár fejlesztése és korszerűsítése, a testmozgás és a sportoláshoz szükséges feltételek biztosítása érdekében.

A program keretében támogatott tevékenységek:

- o A versenysport jelentős és állandó hozzájárulása a megye jó hírnevének öregbítésére és javítására, országos és nemzetközi szinten:

- A megyei sportolók részvételének támogatása országos, nemzetközi versenyeken és olimpián, a részvételi költségek és sportfelszerelések biztosításával.
- Országos és nemzetközi versenyek szervezésének támogatása Hargita megyében, a szállás, szállítás és jutalmazási költségek biztosításával.
- Megyei és megyék közti versenyek támogatása Hargita megyében, a szállás, szállítási és jutalmazási költségekhez szükséges alapok biztosításával.
- Edzőtáborok szervezése
 - A gyermek és ifjúsági szintű versenyszerű tevékenységek támogatása, a sporteszközök beszerzésének és a felkészüléshez szükséges termék bérelésének támogatásával.
 - Az önrész támogatása más finanszírozási szervezetekhez benyújtott pályázatok esetében.
 - A versenysport népszerűsítésének támogatása országos és nemzetközi szinten.

A vissza nem térítendő támogatások kedvezményezettjei lehetnek magánjog hatálya alá eső sportklubok és megyei sportági szervezetek, amelyek tevékenységüket Hargita megye közigazgatási területén fejtik ki tevékenységüket és bejegyzett sportszervezetként működnek.

B) Különböző szervezetekkel vagy intézményekkel együttműködésben végrehajtott programok finanszírozása

A vissza nem térítendő támogatási program mellett Hargita Megye Tanácsa támogatja az olyan együttműködési sport programokat, eseményeket és ünnepeket, amelyek megyei vagy regionális jellegűek. Ezeket a programokat más megyei intézményekkel vagy civil szervezetekkel együttműködésben szervezi és kivitelezzi Hargita Megye Tanácsa. Ezeknek a segítségével Hargita Megye Tanácsa, a megyénkben jelenleg űzött sportágak mellett más, kevésbé ismert sportágakat is támogat és népszerűsít: kerékpározás, versenymotorozás, fogathajtás és lovaglóprogramok, kutyasáhn húzó versenyek. Az említett programok segítségével Hargita Megye Tanácsa egyaránt hozzájárul a megyei sport és a turizmus fejlesztéséhez is, mivel ezen tevékenységek különlegessége és jelentősége turisztikai

látványosságot jelent. Ezen programok évenkénti megrendezésével hagyományt szeretnénk teremteni.

Hargita Megye Tanácsa által évente együttműködésben megszervezett másik program a Hargitai Sportolók Gálája, amelyen az adott évben legjobb eredményeket elért sportolókat díjazzák, olyan sportolókat, edzőket, sportcsapatokat, amelyek kitartó és szívós munkájukkal hozzájárultak a Hargita megyei sport előrehaladásához.

Az együttműködési programok jogi keretét a Megyei tanács által elfogadott határozatok jelentik, amelyek alapján sportintézmények vagy szervezetek rendezvényeikhez támogatást kaphatnak. A Támogatás igénylő nyomtatvány kitöltésén keresztül kapja meg a Megyei Tanács a támogatási igényléseket a sporteseményekre. A határozatok mellékletét képező Együttműködési szerződések segítségével jön létre az a jogi keret, amelyben a partnerek vállalják a felelősséget a szerződésben meghatározott kötelezettségek végrehajtására. Az együttműködési szerződések megkötését követően, a szerződéses feltételeknek megfelelően a program felelőse aktívan részt vesz a program megszervezésében a szervező igényeinek megfelelően.

C) Tagi hozzájárulás vagy támogatás formájában történő finanszírozás

A Megyei Tanács sportegyesületekben vagy sportklubokban tagként való részvételéről szóló határozat egyúttal meghatározza az anyagi hozzájárulást is, éves tagdíj formájában, azoknak a sportágaknak az esetében, amelyek kiemelt jelentőségűek a régióban, népszerűségük és elért eredményeiknek köszönhetően. A hozzájárulás formájában nyújtott támogatás odaítélésében a fent említettekkel együtt, nem kevésbé fontos kritérium ezen összegek területileg egyenlő elosztása a megye három régiója között: Csík, Gyergyó és Udvarhely egyenlő mértékben szükséges részesüljön.

A támogatás Hargita Megye Tanácsa finanszírozási formáinak azon módja, amelyen keresztül a sportolók és sportszervezetek tevékenysége támogatható, azon sportolóké, amelyek jelentős eredményt értek el az adott évben és további eredmények elérésére ösztönözhetőek. A támogatást jelentő összegek a sportszervezetek és Hargita Megye Tanácsa között kötött szerződések alapján kerülnek meghatározásra.

II.5.2 Szponzori tevékenységek

A helyi vállalkozókkal és a sportágak képviselőivel való egyeztetések alapján érdekes tények kerültek felszínre a magánszféra sporttámogatási hajlandóságával kapcsolatban. Egyrészt a megyében is jelen van egy olyan vállalkozói réteg, aki évek óta pénzügyileg is komolyan elkötelezett a megyei sportélet támogatása mellett, ugyanakkor mindez idáig egy széles réteg megszólíthatatlanul maradt.

Problémát jelent a szponzorálási gyakorlat általános megítélése is, gyakran a koldulás és alamizsnakéréssel azonosítva azt. Itt tehát egy szemléletváltásra van szükség, amit megfelelő tudatosító kampányokkal véleményünk szerint hatékonyan elő lehetne mozdítani. A szponzortevékenység alapját egy win-win helyzet jellemezte partnerség kell adja.

II.5.3 Lakossági támogatások

A lakosság pénzügyi szerepvállalásának fokozásában a helyi sportegyesületeknek és kluboknak rendkívül fontos szerep jut. A nyugati társadalmakhoz képest megyénkben sajnos még mindig meglehetősen az adófelajánlás gyakorisága. Népszerűsítő kampányokkal a személyi jövedelemadó 2%-ának felajánlásával növelhetőek a helyi sportélet fejlesztésére fordítható pénzügyi források.

A szurkolói kedv ösztönzésével ugyanakkor az eladott jegyekből származó bevételek is jelentősen növelhetőek, ami az egyes sportklubokat, csapatokat illeti.

II.5.4 Szervezetek forrásbevonó képessége

Napjainkban a sport területén is egyre inkább elementáris követelményként jelenik meg a forrásbevonással kapcsolatos kompetenciák jelenléte. Fontos megjegyeznünk, hogy a forrásszerzés speciális szakismeretet igényel, ezért a sportszervezetek ez irányú kompetenciáinak növelése alapvető fontosságú.

A szervezetek forrásszerzési lehetőségeinek körét bővítik a napjainkban elérhető pályázati források úgyszintén. Az Európai Unió források főként a szabadidősporttal kapcsolatban állnak rendelkezésre, hisz a versenysport támogatása már versenypolitikai jogszabályokba ütközik.

A pályázati források eredményes lehívása és felhasználása ugyanakkor projektmenedzsment ismereteket feltételez. Az említett kompetenciák növelésére vonatkozóan a fejlesztési programokban javaslatokat fogalmaztunk meg.

A sporttevékenységek finanszírozása minden a magánjog hatálya alá tartozó sportszervezetnél illetve központi vagy helyi közigazgatási szervezet esetében egy, a közgyűlésük által jóváhagyott bevételeket és költségeket tartalmazó költségvetés alapján történik.

A nem profitorientált vagy általában a közjogi státuszú sportszervezetek bevételeinek forrásai a következők:

- Tagok és szimpatizánsok tagdíjai és pénzügyi vagy természetbeni hozzájárulásai
- A törvény által meghatározott regisztrációs díjak
- Adományok és szponzoroktól kapott pénzösszegek vagy vagyontárgyak
- A bevételek befektetésével elért kamatok és osztalékok
- Reklám és népszerűsítési bevételek
- Látványadóból származó jövedelmek
- A szervezet tulajdonában lévő javak értékesítéséből származó jövedelmek
- Sportengedélyekből, díjakból és büntetésekből származó jövedelmek
- Versenyeken és sportbemutatókon való részvételért kapott díjak
- A sportolók átigazolásából származó jövedelmek
- A 350/2005-ös törvény alapján kapott átutalási összegek
- Közintézményként működő klubok esetében – központi és helyi közigazgatási szervek pénzátvezetései.

III SWOT elemzés

A SWOT analízis a stratégiai tervezés olyan támogató eszköze, amely lehetőséget ad az erősségek, problémák, lehetőségek és veszélyek együttes megjelenítésére. Az erősségek és gyengeségek a sport területén is endogén természetűek, míg a lehetőségek és veszélyek csoportját a sport külső környezetének tényezői adják. A SWOT alapján tehát olyan stratégiai irány kijelölését javasoljuk, amely szem előtt tartja a sport területén megyénkben fellelhető endogén kapacitásokat, képes orvosolni a gyengeségeket, kihasználja a külső környezet nyújtotta lehetőségeket és közben minimalizálja a veszélyek bekövetkezési valószínűségét.

Erősségek	Gyengeségek
• Nagy hagyománnyal rendelkező sportágak jelenléte a megyében • Nemzetközi és országos eredményeket produkáló sportágak • Folyamatosan bővülő sportinfrastruktúra a városokban • Aktív sportegyesületek, civil szervezetek jelenléte a megyében • Helyi és országos szintű vetélkedők, sportesemények és rendezvények • Sportéletet támogató Hargita Megye Tanácsa • Téli sportok folytatására alkalmas sportbázis • Adottak a megyében a lehetőségek az extrém sportolási lehetőségekre	• Iskolai testnevelés nem megfelelő színvonala • Szakemberek hiánya (edzők, sportorvosok, stb.) • Szakszerű utánpótlás nevelés hiánya • Sportegészségügyi szakszolgáltatások hiánya • A helyi sportesemények népszerűsítésének alacsony foka • A megyei sportinfrastruktúra szabad hozzáférése és használatbavételének akadályai • A sportinfrastruktúra színvonala, elérhetősége a vidéki területeken • A sport területén tevékenykedő intézmények, szervezetek hiánya • A kooperáció és kommunikáció nem megfelelő színvonala • Kielégítetlen lakossági sportolási és rekreációs igények (pl.: Vizi sportok)

Lehetőségek	Veszélyek
• A sport, rekreáció és turizmus összekapcsolásában rejlő lehetőségek kihasználása • A sportfinanszírozási lehetőségek kiszélesítése pályázatok, külföldi tőke bevonás és szponzorálást ösztönző kampányok által • Hatékony utánpótlás nevelés sportakadémiák létesítése által • Az iskolai testnevelés szerepének erősítése a sportban való nevelésben • A megye sporttörténelmének tudatosítása a lakosságban • A szabadidős és tömegsport infrastruktúrájának fejlesztése • Hagyományteremtő sportesemények megszervezése • A megyei média szerepvállalásának erősítése a sportos életmód népszerűsítésében • A partnerségben és együttműködésben rejlő lehetőségek kihasználása a sport területén • Nemzetközi és országos téli-sportesemények megszervezése • Szakemberek megyébe történő vonzása • Szabadidős, versenysport sportinfrastruktúra bővítése	• A szabadidős sportolási lehetőségek hiányában csökken a lakosság sport iránti érdeklődése • Romlik a lakosság általános egészségügyi állapota és életminősége • A sportinfrastruktúra túlzott városi koncentráltsága • Sportágak ellehetetlenülése megfelelő pénzügyi háttér hiányában • A jelenleg eredményes sportágak elsorvadása szakszerű utánpótlás-nevelés hiányában

IV STRATÉGIA

IV.1 A stratégia jövőképe

Általános jövőkép: A sportélet aktivizálása által és a verseny- illetve tömegsport feltételrendszerének minőségi fejlesztése eredményeként növekedik a sportoló lakosság aránya a megyében, a sport hozzájárul a megye és Székelyföld nemzetközi hírnevének öregbítéséhez és a lakosság életminőségének növekedéséhez.

Az alábbiak során a fenti vízióval összhangban jelen sportstratégia három nagy pillérét képező területére vonatkozóan is megfogalmaztunk egy-egy sajátos jövőképet.

A versenysport jövőképe: A kiemelt, nagy hagyománnyal rendelkező sportágak finanszírozása és körülményei biztosításával nemzetközileg is jegyezhető eredmények folyamatos elérése válik lehetővé, miközben újabb sportágak folyamatos felemelkedése révén Hargita megye a sport által is azonosítható megyévé válik különösen a téli sportokat illetően.

Szabadidősport jövőképe: A lehetőségek biztosításával a helyi társadalom minden tagjának életmódjába beépül a mindennapi testmozgás kultúrája, aminek köszönhetően egészségesebbekké és kiegyensúlyozottabbakká válnak a családok. A sport családi szórakozássá válik, amiben minden korosztály megtalálja a helyét.

Diáksport jövőképe: A megye iskoláiban felkészült testneveléstanárok szakszerű módon tartják a testnevelés órákat. Az órák számának növekedésével és színvonalának fejlődésével a megye diákjai igazi sportbarátokká válnak és komoly merítési bázist jelentenek az élsport és versenysport számára.

IV.2 Stratégiai célrendszer

Általános stratégiai célok	Fejlesztési irányvonalak
1. A megyei lakosság általános egészségügyi állapotának és életszínvonalának javítása	1.1 A megye lakosságának aktivizálása a sportos életmód vonzerejének növelése, a sport szempontjából inaktív rétegek és korosztályok célzott megszólítása 1.2 A szabadidős és tömegsport megyei infrastruktúrájának fejlesztése 1.3 Sportrendezvények, események számának növelése és ezek népszerűsítése 1.4 A sportrendezvényekhez való hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása 1.5 Iskolai testnevelés szerepének erősítése a sportra való nevelésben, és sporton túlmutató életvezetési és probléma megoldási képességek fejlesztésében 1.6 A testnevelő tanárok motivációjának erősítése, a sport órák fontosságának hangsúlyozása 1.7 A munkahelyi sportlehetőségek kialakításának ösztönzése a foglalkoztatottak és a társadalom produktivitásának növelése érdekében 1.8 A példamutató magatartási minták közvetítése
2. A helyi sporthagyományok ápolása, az identitás erősítése, megyei sportélet fejlesztése által	2.1 A megyei sporttörténelem, sporthagyományok és eredmények tudatosítása a lakosságban 2.2 Identitáserősítés az egészséges szurkolói attitűd népszerűsítése által 2.3 A tradicionális és jellegzetes megyei sportesemények támogatása 2.4 A megyei média szerepvállalásának erősítése a sport lakossági népszerűsítésében 2.5 Párbeszéd és aktív stratégiai együttműködés az önkormányzatok, oktatási intézmények, sportegyesületek és szakintézmények között

Általános stratégiai célok	Fejlesztési irányvonalak
3. A megyei sportpotenciál gazdasági és turisztikai hasznosítása	3.1 A megyei szabadidős és rekreációs sportinfrastruktúra fejlesztése, a kapcsolódó szolgáltatások diverzifikálása 3.2 A meglevő sportbázisok kihasználtságának növelése és optimalizálása 3.3 A megyei sportbázis alkalmassá tétele országos és nemzetközi felkészítők és edzőtáborok szervezésére 3.4 A megyei sportesemények hazai népszerűsítése és nemzetközi marketingje 3.5 Beruházás ösztönzés kiemelt sportágakba, szponzortevékenység ösztönzése 3.6 A versenysport és élsport által megkövetelt tudás és szakértelembe történő beruházások ösztönzése
4. A megye ismertségének és jó hírnevének terjesztése, és a sport által kínált nemzetközi kapcsolatok kihasználása	4.1 A versenysport támogatása, a megyei sportolók olimpiai és nemzetközi versenyeken való részvételének ösztönzése 4.2 A verseny- és élsport infrastrukturális, menedzsment és finanszírozási feltételeinek javítása 4.3 A szakszolgáltatások és szakképzés színvonalának növelése a nemzetközi eredmények elérése érdekében 4.4 A versenysport, mint karrier lehetőség támogatása a fiatalok körében, az fiatalok versenysportra nevelése 4.5 A megyében megrendezendő nemzeti és nemzetközi kupák és bajnokságok támogatása 4.6 A testvérmegyei, testvér-települési és más nemzetközi kapcsolatok felhasználása a sport területén tapasztalható jó példák megismerésére

IV.3 Fejlesztési programok

A fenti fejlesztési prioritások teljesülését konkrét programok gyakorlatba ültetése által tartjuk elképzelhetőnek. Az itt bemutatásra kerülő programok a sportfejlesztés következő három nagy pillére köré szerveződnek:

- versenysport fejlesztése
- szabadidősport fejlesztése
- diáksport fejlesztése

IV.3.1 Alapelvek a fejlesztési irányok meghatározásához

Amint az előző fejezetekből már kiderült a sport rendkívül szerteágazó hatással van a társadalomra és fő formái (szabadidő sport, versenysport, iskolai sport és utánpótlás) között is szoros kölcsönhatások figyelhetők meg, emiatt a fejlesztési irányvonalak alapján meghatározott beavatkozásoknál fontos az integrált szemlélet és az együttműködés elvének figyelembevétele. A sport ilyen jellegű rendkívül sokoldalú kapcsolódási, fejlesztési lehetőségei még nem tudatosultak Székelyföldön. A sport rendszeres gyakorlása alkalmas a hétköznapi élet döntő átalakítására, megújítására.

A kitörési pontok egyike a turizmus mint ágazat, amely a sport számára további fejlesztési potenciállal rendelkezik. A szabadidősport köré csoportosuló lehetőségek feltárása, az aktív turizmusra, a sportturizmusra épülő komplex termékek népszerűsítése előmozdíthatja a szabadidősportra épülő turisztikai kínálatok fejlődését is. Például a kerékpár- és kiránduló utak kiépítése hozzájárul a falusi és az ökoturizmus fejlesztéséhez.

A fejlesztési irányok kialakításánál figyelembe kell venni továbbá, hogy a sportnak rendszeresen és folyamatosan szükséges figyelemmel kísérnie és támogatnia a kiemelkedő tehetségek bekapcsolódását a sport rendszerébe (pl. ösztöndíjrendszer), különös tekintettel a hátrányos helyzetű csoportokra (hátrányos helyzetű településeken élő gyerekek és fiatalok, fogyatékkal élő emberek, nők, romák). Ezt főképpen az egyesületekkel, önkormányzatokkal, kistérségekkel együttműködve lehet és kell végezni. A sport képes a

szabadidő-gazdaság, a szabadidősport-gazdaság, a sportgazdaság támogatásával a területi egyenlőtlenségek kiegyenlítésében is szerepet játszani.

IV.3.2 Irányelvek a tömegsport fejlesztésére

- Hatékony erőforrás gazdálkodás: Sportbázisok maximális kihasználása mindenki számára való megnyitásuk és rendezvények szervezése.
- Információk rendelkezésre állása: Megyei sportnaptár, ismeretterjesztés és rendezvények népszerűsítése
- Esélyegyenlőség: nyitott alap sportolási lehetőségek minden társadalmi csoport és korosztály számára, nyilvános sport játszóterek kialakítása
- Szabad hozzáférés: a sportlétesítmények elérhetősége mindenki számára, elérhető árszint magánlétesítményekhez is.
- Egyenlő elbánás: a tömegsportban minden, aktív testmozgást elősegítő tevékenység egyenlő szinten kezelése és támogatása.

IV.3.3 Irányelvek a versenysport fejlesztési programjainak kialakításához

A versenysport elsősorban a szórakoztatás, a szabadidősportra gyakorolt pozitív hatása, a gazdasági potenciálja és identitásnövelő társadalmi hatása miatt támogatandó.

A versenysportban a támogatás elsőrendű feltétele az eredményesség, illetve a kiemelkedő eredmény ígérete kell legyen. A források hatékony felhasználása megkívánja azok koncentrálását és a különböző sportágak differenciált támogatását. Kiemelt sportágak meghatározása és prioritások felállítása szükséges, a kiemelkedő teljesítmény eléréséhez ugyanis elengedhetetlen a kiszámíthatóság, anyagi biztonság és tervszerűség hosszú távon való biztosítása. A legjobb sportolók számára lehetővé kell tenni meghatározott kritériumok alapján kiemelt támogatás elérését. Az önkormányzatoknak célszerű a versenysport utánpótlásbázisának támogatása és az új életképes kezdeményezések felkarolása.

Kiemelt sportágak Hargita megyében (a közelmúlt eredményei, népszerűség és a hagyományok alapján):

- jégkorong
- gyorskorcsolya
- kézilabda
- kosárlabda
- teremlabdarúgás
- cselgáncs
- atlétika
- sífutás, tájékozódási sífutás
- biatlon
- kerékpározás

Támogatási kritériumokat az érdeklődés, nézettség, nemzetközi és országos eredmények, profi játékosok száma, sportág eszköz és erőforrás igénye, gazdasági hatása, az elérhető bevétel alapján. Mindemellett a támogatást feltételekhez kell kötni, mint például a rendszeres edzés, versenyeken való részvétel, eredmények. A támogatott élsportolók munkájának, eredményeinek, a támogatásba vonás megítélésére egy szakértőkből álló állandó bizottságot szükséges létrehozni, amely kidolgozott és átlátható elvárások, alapelvek mentén hozza döntéseit.

IV.3.4 Irányelvek az Iskolai sport és utánpótlás nevelésben

Az iskolai testnevelés óra célja a mai közfelfogással ellentétben nem kizárólag a diákok valamilyen teljesítményre készítése. A sport az iskolai nevelés egyik eszközeként fegyelemre és kitartásra tanít, növeli az önbecsülést és egymás megismerését, elfogadását. Az egészség értékővő szemléletét az óvodák, az egészséges életmódot és annak értékővő voltát pedig az iskolák erősíthetik. Emiatt a testnevelés mindenki számára kötelező és egyúttal elérhető kell legyen, mert az egészséges életmód kialakításának esélye mindenkit teljes körűen megillet. Mindemellett a kiemelkedően tehetséges diákoknak és azoknak, akik elhivatottságot éreznek a szakterület iránt lehetőséget kell biztosítani a tanórákon kívüli sportolásra, versenyeken való részvételre, amelynek az egyik eszköze a klubokkal való stratégiai együttműködések kialakítása. Szükség van speciális sport iskolák és osztályok indítására is, annak érdekében, hogy a versenysport számára minél szélesebb merítési lehetőség álljon rendelkezésre értékes sportolókból.

Testnevelés tanárok és sportoktatók továbbképzése szükséges, de gondot kell fordítani az egyéb tantárgyakat oktató pedagógusok sporttal kapcsolatos szemléletének alakítására is, annak érdekében, hogy elismerjék a testnevelés egyenrangúságát és fontosságát a többi tárgy mellett.

Az iskolai oktatásban motiválni kell a tanárokat a diáksportélet megszervezésében, amire alkalmas lehet diákbajnokságokon való rendszeres részvétel és jó eredmény elismerése és díjazása. Ezáltal növelhető a testnevelés oktatás minősége is.

A sport tehetségek helyi kluboknál tartása kiemelt cél, amihez szoros kapcsolat szükséges a helyi klubokkal és korai szakasztól a tehetségek felkarolása, támogatása és nyomon követése.

IV.4 Fejlesztési programok felsorolása

A fejlesztési programok kidolgozása során mindenekelőtt fontosnak tartottuk a kivitelezhetőség támasztotta igények figyelembe vételét. Így az egyes programok megfogalmazása során fontosnak tartottuk megjelölni a kezdeményezők és az érintettek körét, illetve a program gyakorlatba ültetéséhez szükséges pénzügyi forrásokat.

IV.4.1 „Többet ésszel” program

A program rövid ismertetése, indoklás: A „Többet ésszel” program a magas színvonalú sporteredmények eléréséhez nélkülözhetetlen szakismeret és tudás biztosítását ösztönzi.

Mára a megyében is nyilvánvalóvá vált, hogy megfelelő szakmai háttér és humánerőforrás hiányában a megyei tehetséges sportolók és csapatok eredményei messze elmaradnak a potenciáloktól.

- Első lépésben biztosítani kell az állandó szakedzői gárda és kiszolgáló személyzet folyamatos jelenlétét a kiemelt sportágak (hoki, kézilabda, kosárlabda, teremfoci, judo, futó sí, stb.) csapatainál és sportolóinál.
- Megyei szinten ösztönözni kell továbbá a helyi fiatalokat a pályaválasztásuk során az edzői, bírói, sportorvosi, sportmenedzseri, stb. karrierek irányába történő orientációra.
- A program ugyanakkor a jelenlegi sportklubok, sportegyesületek és intézmények vezetőinek és munkatársainak képzését is szorgalmazza. Napjainkban a különböző sportágak sikere nagyban függ azok menedzsmentjén, így a menedzsmenttel, forrásszerzéssel, marketinggel kapcsolatos ismeretek elsajátításának hangsúlyos szerep jut. Éppen ezért a program keretében egy megyei szintű sportmenedzseri továbbképzési program beindítását javasoljuk.

A program célja: A szükséges ismeret és tudásháttér biztosítása a verseny- és élsportban elért eredmények fokozásáért.

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita Megye Tanácsa és a Hargita megyei Sportigazgatóság.

A programban résztvevők: megyei sportklubok, sportiskolák, sportegyesületek.

Várt eredmények: A program eredményeként megnövekedik a megyei csapatok és sportolók eredményeit pozitívan befolyásoló szakismeret és szélesedik az élsport folytatásához szükséges tudásháttér.

Támogatott pillér: Versenysport

Ütemezés, időtáv: folyamatos 2010-2020

Források: Önerő, szponzortámogatás

HMT által támogatott és szponzor alapú ösztöndíjprogramok fiataloknak

Humán erőforrás fejlesztés Operatív Program, x intézkedése

IV.4.2 „Fektess a sportba!” program

A program rövid ismertetése, indoklás: A program Hargita megye sportfinanszírozási rendszerének kiszélesítését és eredményesebb újrászervezését szorgalmazza. A kiemelkedő megyei sportteljesítmények elérése érdekében a megfelelő szakértelem mellett elengedhetetlen a sportéletbe történő befektetések ösztönzése. A program egyaránt fontosnak tartja a külső befektetések és a helyi erőforrások mozgósítását, így szorgalmazandó:

- Hargita Megye Tanácsa pályázati rendszerének fenntartása, lehetőség szerinti bővítése, helyi önkormányzatok pénzügyi szerepvállalásának fokozása a sport érdekében.
- Egy, a megyei vállalkozók szponzorhajlandóságát növelő kampány beindítása, amely megismerteti a helyi vállalkozókkal a szponzoráció jogi és technikai feltételeit, szorgalmazza a helyi vállalkozások és sportolók közötti partnerség létrejöttét.
- „Keresztapa” alprogram: A helyi vállalkozók sportba történő befektetési hajlandóságát egy személyes kapcsolaton alapuló sportoló-támogató viszony kialakítása alapján tartjuk elképzelhetőnek. Ez egy olyan hosszú távú kapcsolatot jelent támogató és támogatott között, ahol a támogatott motivációja, teljesítményorientációja jelentősen fokozható azáltal, hogy a támogató is figyelemmel kíséri a fiatal tehetség sportkarrierjét.
- Külső források felkutatása: A „Többet ésszel” programhoz kapcsolódva a megyei sportklubok, csapatok és egyéni sportolók támogatására fontosnak tartjuk a marketing és fundraising területén tapasztalt szakemberek tevékenységét. Ez mellett a megyei

befektetési lehetőségeket népszerűsítő anyagokban meg kell jeleníteni a sportba történő befektetési és sportgazdasági lehetőségeket.

A program célja: A verseny és élsport finanszírozási rendszerének kiszélesítése, a helyi szereplők pénzügyi szerepvállalásának ösztönzése által.

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita Megye Tanácsa és a Hargita megyei Sportigazgatóság partnerségben a sportegyesületekkel

A programban résztvevők: megyei sportklubok, sportiskolák, egyéni sportolók, vállalkozók.

Várt eredmények: A program eredményeként megnövekedik a sportélet szervezésére és fejlesztésére szánt elengedhetetlen pénzügyi források volumene.

Támogatott pillér: Versenysport

Ütemezés, időtáv: folyamatos 2010-2020

Források: HMT pályázati rendszere, helyi tanácsok költségvetése
Szervezetek önereje

IV.4.3 Sportbázis fejlesztés és sportinfrastruktúra bővítés program

A program rövid ismertetése, indoklás: A program alapvetően a megyei sportbázis fejlesztését és a jelenlegi sportinfrastruktúra korszerűsítését célozza. A sportlétesítmények, sportpályák stb., fejlesztése és megfelelő eszközökkel való felszerelése mind a versenysport, mind pedig a szabadidősport szempontjából elengedhetetlen.

- Helyi és megyei szinten szorgalmazni kell a kormányzati programokból, hazai és EU-s fejlesztési forrásokból megvalósítható sport-infrastrukturális beruházásokat, a helyi és térségfejlesztési stratégiákban külön fejlesztési célkitűzésként kell ezeket nevesíteni. A versenysport támasztotta igények mellett, fel kell mérni a szabadidősport és rekreációs tevékenységekre vonatkozó lakossági igényeket is, a fejlesztéseket ezekkel összhangban kell véghezvinni.
- A kiemelt sportágak esetében a jelenlegi infrastrukturális hátteret olyan színvonalra kell emelni, amely megfelel a sportág nemzetközi követelményrendszerének, alkalmassá teszi nemzetközi versenyek megszervezését.
- Kiemelt figyelmet kell szentelni az iskolai testnevelés folytatásához szükséges tornatermek, sportpályák korszerűsítésére és felszerelésére

- Néhány stratégiai helyszín (Hargitafürdő, Marosfő, stb.) infrastruktúráját és szolgáltatásrendszerét olyan színvonalra kell fejleszteni, hogy az megfeleljen hazai és nemzetközi edzőtábor szervezésére (főleg ami a téli táborok szervezését illeti)

A program célja: A program a szabadidős és versenysport fizikai feltételrendszerének fejlesztését célozza. Köztudott, hogy infrastrukturális háttér hiányában nemhogy eredmények nem mutathatóak fel, de néhány sportág folytatása el is lehetetlenül

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita Megye Tanácsa, helyi önkormányzatok, iskolák és a Hargita megyei Sportigazgatóság

A programban résztvevők: megyei sportklubok, sportiskolák

Várt eredmények: A program eredményeként a megyei sportinfrastruktúra mind mennyiségileg, mind pedig minőségileg jelentős eredményeket produkál. A program eredményeként továbbá a megye felkerül az edzőtáborok szervezésére alkalmas helyszínek térképére.

Támogatott pillér: Versenysport, szabadidősport, diáksport

Ütemezés, időtáv: folyamatos 2010-2020

Források: Kormányprogramok, Önkormányzati költségvetés
Szponzortámogatások
Szervezetek önereje

IV.4.4 Kiemelt sportágfejlesztés program

A program rövid ismertetése, indoklás: Néhány, rangos eredménnyel, jelentősebb múlttal és nagyobb népszerűséggel rendelkező megyei sportág fejlesztésének kérdésére külön figyelmet kell fordítani. Ilyen kiemelt sportágaknak számítanak például a megyében a jégkorong, a kézilabda, a kosárlabda, a futó sí, a tájfutás, a rövidpályás gyorskorcsolya, kerékpározás stb.

A program tulajdonképpen tartalmazza mindazokat a feladatokat, amelyeket más programok kapcsán már érintettünk, így: a finanszírozás, a szervezetrendszer reformja, a menedzsment, az infrastruktúra fejlesztés, az utánpótlás nevelés, stb.

- Ezen sportágak esetében a hosszútávú, stratégiai gondolkodás nélkülözhetetlen. Ugyanakkor meg kell határozni a rövid és középtávú konkrét eredménymutatókat, az indikátorok teljesítése érdekében ágazatokra bontott cselekvési tervek kidolgozása

szükséges, tevékenységükkel a sportág bármelyik szegmensét érintő szervezetek, intézmények bevonásával.

- A kiemelt sportágak esetén fokozott figyelmet kell szentelni a szakmai, infrastrukturális és pénzügyi háttér biztosítására. A kiemelt sportágak esetében az önkormányzati finanszírozás mértékének egyfelől jelentősebbnek kell lennie, másfelől a tervezhetőséget és kiszámíthatóságot is szolgáltatnia kell.
- A kiemelt sportágak esetén hangsúlyosan jelenik meg a sportággal kapcsolatos megyében felhalmozott tudás és szakismeret hasznosítása, az utánpótlás-nevelés szervezett formában történő biztosítása.
- Ezekben a sportágakban támogatni kell a helyi versenyek és sportrendezvények megszervezését
- A kiemelt sportág státuszt a következő szempontok figyelembevételével javasoljuk odaítélni: érdeklődés, nézettség, nemzetközi és országos eredmények, profi játékosok száma, sportág eszköz és erőforrás igénye, gazdasági hatás, bevétel. Támogatási feltételek: rendszeres edzés, versenyeken való részvétel, eredmények. A kiemelt sportág státus odaítélésére egy megyei állandó bizottság létrehozását javasoljuk, amely a támogatások megítélésével, az eredmények számbavételével, és a sportág folyamatos monitoringjával is foglalkozik.

A program célja: Egyfajta prioritáslista felállítása a megyében található sportágak sorában, annak érdekében, hogy a szellemi, szakmai, pénzügyi és egyéb erőforrások koncentráltak kerüljenek felhasználásra, így biztosítva a nagyobb hatékonyság elérését a sport területén.

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita Megye Tanácsa, sportklubok és a Hargita megyei Sportigazgatóság

A programban résztvevők:, megyei sportklubok, sportiskolák, helyi önkormányzatok, sportegyesületek

Várt eredmények: A program eredményeként kijelölésre kerülnek a megyei sportélet fejlesztésének fókuszterületei, az erőforrások koncentrált felhasználása által a kiemelt sportágak a látványosabb eredményeket produkálhatnak.

Támogatott pillér: Versenysport, diáksport és utánpótlás nevelés

Ütemezés, időtáv: 2010-2020

Források: Kormányprogramok, Önkormányzati költségvetés

Szponzortámogatások

Szervezetek önereje

IV.4.5 „Moccanj Hargita!” program

A program rövid ismertetése, indoklás: Az itt bemutatandó program közvetlen módon járul hozzá jelen stratégia egyik központi célkitűzésének számító, életminőség növekedés megvalósulásához. A program a mozgásszegény kultúra megváltoztatását, az egészséges életmódra való nevelést és a civilizációs betegségek megelőzését mind-mind szorgalmazza.

- Megyei sportnapok szervezése: Hargita megye Tanácsa, a helyi önkormányzatok és a megyei civil szervezetek közreműködésével szorgalmazzuk egy olyan megyei szintű egy (vagy több) napos megyei programsorozat elindítását, amelynek központi témája a sport.
- A szabadidő- és tömegsport ösztönzése, illetve a lakosság aktivizálása érdekében a jelenlegi sportbázist elérhetővé kell tenni a helyi lakosság számára. Lehetőség szerint ingyenes infrastruktúrahasszálattal, illetve kedvezményes bérleti rendszerekkel fokozni kell a lakosság sportolási kedvét. Az egyenlő hozzáférés elve alapján biztosítani kell a társadalom minden tagja számára a hozzáférést, külön figyelmet szentelve a hátrányos helyzetű társadalmi csoportokra.
- Sportágak népszerűsítése: Hangsúlyos sajtótámogatással a különböző megyei sportágak esetében nyílt napok megszervezését javasoljuk bizonyos sportágakban. Az adott sportág lakossággal történő megismertetésében és megszerettetésében kiemelt szerep jut a sportegyesületeknek és a sportági szakosztályoknak.
- A megyei sportolók hazai és külföldi komppetíciókon elért eredményeinek népszerűsítése által tovább aktivizálható a megye lakossága.

A program célja: A lakosság sportolási kedvének fokozása, az aktív időtöltés különböző módozatainak népszerűsítése a lakosság egészség-fejlesztésének érdekében.

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita Megye Tanácsa

A programban résztvevők: megyei sportklubok, sportiskolák, helyi önkormányzatok, helyi és megyei sajtó, lakosság

Várt eredmények: A program eredményeként növekedik a megyei sportoló lakosság aránya, hosszútávon pedig a lakosság általános egészségügyi állapotában minőségi változás tapasztalható.

Támogatott pillér: szabadidősport

Ütemezés, időtáv: 2010-2020

Források: Európai Unió források

Önkormányzati költségvetés

Szponzortámogatások

Szervezetek önereje

IV.4.6 Utánpótlás nevelés és tehetséggondozás program

A program rövid ismertetése, indoklás: A hazai és nemzetközi porondon különböző sportágakban elért kiemelkedő megyei eredmények jellemzően egy-egy kiugró tehetség, generáció teljesítményének voltak köszönhetőek. Az esetek többségében ezek az eredmények alkalmi jellegűek és kevésbé egy folyamatos, szerves építkezés outputjai. A sportágak fejlődésének következtében mára Hargita megyében is nyilvánvalóvá vált, hogy szakszerű utánpótlás-nevelés nélkül csapataink és sportolóink képtelenek fenntartható módon élvonalbeli eredményeket produkálni. Természetesen az építkezés, a fiatal kortól történő szakszerű utánpótlás nevelés hosszú távú, de kamatoztatható befektetést jelent.

- Sportakadémiák létesítése: az utánpótlás-nevelés egyik legszakszerűbb szervezeti formáját az egyes sportágakban létrehozott akadémiák jelentik. Az akadémiák esetében az ifjú sportolók ellenőrzött körülmények között sajátíthatják el a sportággal kapcsolatos ismereteket, bontakozhatják ki tehetségüket. Az akadémiák ugyanakkor a csapatépítésben, a sportolói identitás kialakításban is fontos szerepet tölthetnének be. Hargita megyében az előbbieket során már említett kiemelt sportágak esetén tartjuk indokoltnak az akadémiák létesítését.

- Sportiskolák fejlesztése: A tehetségek fejlesztésében, az ifjú sportolók teljesítményének fokozásában a sportiskolák tevékenységének is rendkívül fontos szerep jut. Így elsősorban a sportiskoláknál alkalmazott személyzet szakképesítését szorgalmazzuk. Ugyanígy fontosnak tartjuk a szakosztályok létesítését egyes sportágak esetében.
- Ifjú sportklubok: A sportklubok esetében ifjú és gyereksportolók képzésére szakosodott edzők segítségével támogatni kell a gyerek és ifjúsági csapatok létrehozását, hazai és külföldi versenyeken való részvételét.
- Ösztöndíjprogramok: a kiemelt eredményekkel rendelkező sportolókat a sportkarrierjük építése érdekében ösztöndíjprogramokkal kell segíteni.
- A gyerek és ifjú sportolók tehetségének szakszerű felmérése: Szorgalmazni kell a gyerek és ifjúsági csapatok szintjén a gyerekek sport- és tehetséggutatói központokban való lemerését.
- Iskolai sportolási lehetőségek: a diákok számára az iskolai keretek között lehetőséget kell biztosítani a gyerekek által preferált sportágban való elmélyülésre, kötelező testnevelésórákon kívül lehetőséget kell adni az iskolai sportolásra.

A program célja: A megyei sportolók által elért teljesítmény fokozása, a teljesítmény fenntarthatóságának megalapozása, egy hosszú távú, fiatal generációba történő beruházás által.

A program kezdeményezője, koordinátora: Sportklubok, sportiskolák, helyi önkormányzatok

A programban résztvevők: Hargita megye Tanácsa, sportegyesületek, vállalkozók, lakosság

Várt eredmények: A program tulajdonképpen egy jövőbe történő beruházás, amely a megyei versenysport eredményességének folyamatosságát szavatolja. Eredményei elsősorban közép és hosszútávon válnak mérhetővé az egyes sportágakban

Támogatott pillér: versenysport, utánpótlás nevelés

Ütemezés, időtáv: azonnali kezdéssel, a 2010-2020-as időszakot teljesen átfogva

Források: Európai Unió források

Önkormányzati költségvetés

Szponzortámogatások, külföldi befektetések

Szervezetek önereje

IV.4.7 Szervezetfejlesztés és intézményi együttműködés s sportért program

A program rövid ismertetése, indoklás: A megyében a sport fejlesztése nem képzelhető el a szervezeti és intézményi háttér korszerűsítése nélkül. A szervezetfejlesztés és intézményi átalakítások mellett ugyanakkor kiemelt figyelmet kell szentelni a sport területén tevékenykedő intézmények, szervezetek, civilek együttműködésének fokozására, a partnerségben rejlő lehetőségek maximalizálására.

- A szervezeti reformokat az érvényes jogszabályi előírásoknak megfelelően tovább kell folytatni, illetve lehetőség szerint fel kell gyorsítani
- A szervezetfejlesztés egyik alapfeltétele a hatékony szervezetmenedzsment. Ezért a „Többet ésszel” programban foglaltakkal összhangban fontosnak tartjuk a szervezeti szintű kompetenciák gyarapítását tréningek, képzési programok szervezésével illetve jó példák megismertetésével
- Párbeszéd a sportért alprogram: a megyei sportban érintett szervezetek, intézmények, sportolók között adott rendszerességgel fórumok megrendezését javasoljuk, így lehetőséget biztosítva egy állandó párbeszéd létrejöttére. Fokozott figyelemmel kell lenni a partnerségi rendszerekben megpályázható források lehívására.
- Ernyőszervezet létrehozása: a különböző tevékenységek összefogására és a hatékonyabb koordináció érdekében egy megyei szintű szervezet létrehozását javasoljuk.

A program célja: Egyrészt a szervezetek szintjén a megfelelő átalakítások ösztönzése, másrészt pedig a kooperációban és a tevékenységek összehangolásából adódó előnyök kihasználása

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita megye Tanácsa és Hargita megyei Sportigazgatóság

A programban résztvevők: sportegyesületek, szervezetek, sportintézmények, sportolók

Várt eredmények: A program eredményeként a megyében is elterjednek a kor követelményeinek megfelelő szervezetvezetési modellek, az együttműködési hajlandóság növelése és az átgondolt koordináció eredményeként pedig a megyei sportélet fejlesztése szempontjából újabb lehetőségek nyílnak meg,

Támogatott pillér: versenysport, szabadidősport, utánpótlás nevelés

Ütemezés, időtáv: azonnali kezdéssel 2-3 éves kifutással, a párbeszéd folyamatos 2010-2020

Források:

Európai Unió források

Önkormányzati költségvetés

Szponzortámogatások, külföldi befektetések

Szervezetek önereje

IV.4.8 „Ép testben eredményes sportoló” program

A program rövid ismertetése, indoklás: A stratégia kidolgozása során, az érintettekkel való egyeztetések egyértelműen rámutattak a sportegészségügy területén tapasztalható legfőbb hiányosságokra. A problémák sorában kell megemlítenünk, azt a tényt, miszerint jelenleg nem létezik a megyében egy megfelelően felszerelt sportorvosi rendelő, alacsony a szakképesítéssel rendelkező sportorvosok száma és nem léteznek az élsport és versenysport folytatásához szükséges magas színvonalú sportegészségügyi szakszolgáltatások.

- A kor követelményeinek megfelelően felszerelt és szakembereket foglalkoztató sportegészségügyi rendelők kialakítását javasoljuk Csíkszereda, Székelyudvarhely és Gyergyószentmiklós székhelyekkel.
- A sportklubok, csapatok szintjén ugyancsak biztosítani kell az állandó orvosi ellátást és sportegészségügyi személyzetet.
- Rövidtávon, a sportegészségügy terén tapasztalható hiányt térségen kívüli szakemberek megyébe történő vonzása által tartjuk kompenzálhatónak. Ehhez nélkülözhetetlen az önkormányzati összefogás bázisán létrejövő, vonzó lakhatási és munkavégzési körülmények kialakítása.
- A sportorvosok területén tapasztalható hiány a helyi fiatalok karrierjének célirányos támogatásával hosszútávon pótolható. A cél alapvetően az, hogy a megyén kívüli bizonytalan és időszakos szakorvosi ellátást közép és hosszútávon helyi szakmabeliek kinevelésével helyettesítsük.

A program célja: Jelenleg a megyei sportegészségügyben tapasztalható hiányosságok felszámolása, a versenysportban elért kiemelkedő eredmények számának növelése.

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita megye Tanácsa, helyi önkormányzatok és sportklubok

A programban résztvevők: Hargita megyei sportigazgatóság, egészségügyi intézmények sportegyesületek, szervezetek, sportintézmények, sportolók

Várt eredmények: A program az él- és versenysport egyik alapfeltételének számító szakegészségügyi szolgáltatások fejlesztése által hozzájárul a megyei sportolók egészségügyi állapotának fejlesztéséhez, a sérülések szakszerű kezeléséhez ezáltal növelve a megyei versenysport eredményességét.

Támogatott pillér: versenysport

Ütemezés, időtáv: azonnali kezdéssel, 5 éves kifutással

Források:

Önkormányzatok hozzájárulása

Szponzortámogatások

Szervezetek önereje

IV.4.9 „Hajrá, Hargita!” program

A program rövid ismertetése, indoklás: Hargita megye több sportágban is országos szinten kiemelkedően szereplő csapattal rendelkezik. A jégkorong, a teremlabdarúgás és a kosárlabda olyan világszerte nagy népszerűségnek örvendő sportágak, amelyek mindenhol nagy szurkolótömegeket mozdítanak meg és egész családoknak szóló szórakozási lehetőséget nyújtanak. Hargita megyében a mérkőzések, sportesemények látogatottsága elmarad a kívánatostól több okból is. Elsősorban a gyermekek körében szükséges népszerűsíteni a helyi klubok életébe való bekapcsolódást, amely kettős célt szolgál. Egyrészt növeli a gyermekekben a lokálpatriotizmust és az összetartozás érzését, másrészt közelebb viszi az ifjúságot ahhoz, hogy kipróbálja magát valamilyen sportban. Napjainkban a televízió, a számítógép/internet térhódításának következtében a gyermekek egyre kevesebb időt töltenek sportolással, noha az része az egészséges életmódnak. Két alprogramot lehet megfogalmazni a szurkolói élet felpozíciójára:

1. Ifjúság megcélzása: Elsősorban az ifjúság körében szükséges népszerűsíteni a helyi klubok életébe való bekapcsolódást, amely kettős célt szolgál. Egyrészt növeli a gyermekekben a lokálpatriotizmust és az összetartozás érzését, másrészt közelebb viszi az ifjúságot ahhoz, hogy kipróbálja magát valamilyen sportban. Napjainkban a televízió, a számítógép/internet térhódításának következtében a gyermekek egyre kevesebb időt töltenek sportolással, noha az része az egészséges életmódnak.

A program **tevékenységei, eszközei**: az iskolások tanintézményben való megkeresése és a mérkőzések diákok valamint családok számára a sportesemények kedvezményes látogatása jelentené (például ingyenes belépés iskolásoknak, és olyan szülőknek, akik magukkal hozzák gyerekeiket is). A diákok számára emellett a tanórák keretében sportolókkal való beszélgetésekre és rendszeres találkozókra is lehetőség nyílna. Az önkormányzatok, sportegyesületek és a tanintézmények együttműködésének és megegyezésének eredményeképpen az ifjúság számára nyílt napokat rendezhetnének a csapatok, ahol megismerkednének a sportolók mindennapjaival és kedvet kaphatnának sporthoz kötődő életmód kialakítására. A programban részt vennének a városi és a vidéki iskolák egyaránt, így olyan diákoknak is lehetőségük lenne hasznos, egészséges időtöltésre, akiknek amúgy ez nem adatik meg akár a távolság, akár az anyagi gondok miatt.

2. **Média kampány** a sportesemények családi szórakozássá tétele érdekében. A sporteredmények száraz közlése mellett újságcikkeket és beszámolókat kell megjelentetni a helyi médiában a sportesemények szurkolói részeiről (beszámolni arról, hogy hogyan buzdították a csapatokat, mennyi vendégszurkoló érkezett, milyen egyéb programokkal szórakoztatták a résztvevőket a mérkőzések szünetében). Ahhoz, hogy szignifikáns eredményt érjünk el a szurkolói létszám növekedésében pozitív képet kell lefesteni a klubok munkájáról, működéséről és szükség van szolgáltatásfejlesztésre, az elvárható körülmények biztosítására.

A program céljai: A javaslat megvalósításával több cél is megvalósítható. Cél egyrészt a fiatalok egészséges életmódra nevelése, másrészt a lokális identitás erősítése, harmadrészt pedig példaképek állítása. Mindezek mellett nem elhanyagolható cél a Hargita megyei sportmérkőzések látogatottságának, hangulatának és szurkolói kultúrájának emelkedése.

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita Megye Tanácsa, helyi önkormányzatok és a Hargita megyei Sportigazgatóság partnerségben a sportegyesületekkel.

A programban résztvevők: megyei sportklubok, iskolák, sportiskolák, egyéni sportolók, diákok.

Várt eredmények: A program eredményeképpen növekszik a Hargita megyei sportesemények látogatottsága, nő a sportutánpótlásba bekapcsolódó gyerekek száma.

Támogatott pillér: Versenysport és iskolai sport.

Ütemezés, időtáv: tanévenként megrendezendő program, folyamatos 2010-2020.

Források: Hargita Megye Tanácsa pályázati rendszere, helyi tanácsok költségvetése.

IV.4.10 „Info-sport” program

A program rövid ismertetése, indokoltsága: A Hargita megyei sportélet egyik hátránya, és kiterjesztésének gátja a sportesemények és eredmények ismertségének alacsony szintje valamint a sportról, létesítményekről, sportolókról rendelkezésre álló adatok hiánya. Hiányzik az évről évre állandó és tervezhető megyei szintű sporteseménynaplár, nincsenek számba véve és elérhető formában közrebocsátva a megyei sportolási lehetőségek és létesítmények, de nincs megbízható adat a sportolók számáról sem. Ennek érdekében a sportegyesületek, a média és az önkormányzatok együttműködésében minden évben javasoljuk megjelentetni a sportesemények naplárát, szükség van felmérések végzésére, sportszokások kutatására és megyei sportadatbázis létrehozására, valamint folyamatos frissítésére (például aktív pihenési, sportolási és rekreációs lehetőségek). A sportról szóló alap kutatások és elemzések segítségével pontosabb képet kaphatunk a megye sportéletének problémáiról hiányosságairól, ami pontosabb beavatkozásokat tesz lehetővé.

Két alprogram kidolgozása szükséges:

1. A sport információs rendszerének kialakítása, az információk több csatornán (újság, tévé, rádió, Internet) nagyközönségnek való eljuttatása:
 - A médiával való együttműködés és ösztönzés a sportot népszerűsítő műsorok, cikkek megjelentetésére – „Ki tud többet Hargita megye sportjáról” vetélkedő: a vetélkedő a megye lakosságának bevonásával, az írott és elektronikus sajtó közreműködésével játékos formában ismerteti meg a térség sporttörténelmét és jelenét a nagyközönséggel.

- Többnyelvű kiadványok készítése és szórása a megyében található sporteseményekről és sportolási lehetőségekről. Mindezek feltételezik egy előzetes adatgyűjtés, felmérés elvégzését.
2. Megyei szintű statisztikai adatgyűjtés megszervezése és rendszeres elemzések készítése a sportot érintő témakörökben és a sportolási, időtöltési szokásokról.

A program célja: Az információk rendelkezésre állása és folyamatos áramlása által növekszik a sport iránt érdeklődők száma, lehetőség nyílik a sport gazdasági-turisztikai hasznosítására, könnyebben beazonosíthatóakká válnak problémák és célzott programok kidolgozása válik lehetővé.

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita Megye Tanácsa

A programban résztvevők: helyi önkormányzatok, megyei sportklubok, írott és elektronikus média, egyetemi sportszakértők.

Várt eredmények: A program eredményeképpen a köznapok részévé válnak a sporteseményeken való részvétel, az elemzéseknek, beszámolóknak köszönhetően növekszik a sporttal kapcsolatos ismeretanyag és tudás színvonala.

Támogatott pillér: Versenysport, sport turisztikai hasznosítása, szabadidősport.

Ütemezés, időtáv: rövidtávon meg szükséges valósítani, folyamatos 2010-2020.

Források: Hargita Megye Tanácsa, Hargita Megyei Sportigazgatóság.

IV.4.11 „Passzolg!” program

A program rövid ismertetése, indokoltsága: Az európai értékek szerint a sporthoz mindenkinek egyformán joga van. Arra kell törekedni, hogy a sport lehetőségéhez a megye minden állampolgára egyenlően hozzájuthasson. Itt nem csupán a jogokról, hanem az elérhetőségről is szó van. Hargita megye létesítményhelyzetéből világosan látható, hogy a sportinfrastruktúra elsősorban a városokba koncentrálódik. Mindemellett lehetőséget kell biztosítani és hangsúlyozni szükséges a valamilyen szempontból hátrányos helyzetűek (kisebbségek, nők, mozgássérültek, stb.) sporthoz való egyenlő jogát.

A program célja, egy olyan területileg kiegyenlített eloszlást mutató sport alapinfrastruktúra kiépítése, amely biztosítja mindenki számára a lehetőségek egy minimum szintjét. Az elképzelés szerint a magánszektor, a civilek és a helyi önkormányzatok összefogásából, minél több saját erőforrást mozgósítva (kalákában) lehetne korszerűsíteni és használhatóvá tenni a meglevő sporttelepeket, egyszerű sportjátszótereket kialakítani és pozitív, a közösen létrehozott létesítményeket óvó attitűdöt kialakítani. Emellett, ahol lehetséges az iskolákkal együttműködve kell biztosítani az azok sportpályáihoz való hozzáférést, állandó felügyeletet biztosítva a károkozások elkerülése érdekében. Az új beruházásoknál alapkövetelmény az akadálymentesítés, amelyre törekedni kell a régi létesítmények felújításánál is. Az alapinfrastruktúrán felül természetesen ösztönözni szükséges minden térségben további fenntartható beruházások elvégzését, amelyek díj ellenében nyújtanak magasabb szintű szolgáltatást a fizetőképes rétegeknek.

A sportlétesítmények ki kell terjedjenek a nők által űzött sportágak lehetőségeinek megteremtéséhez is, illetve a nők körében célzott kampánnyal kell népszerűsíteni a sportolás fontosságát és egyszerű formáit. A sport lehetőségéhez való hozzáférés javításának egyik formája a használati díjak támogatása, azok csökkentése, az üzemeltetőkkel való kölcsönösen előnyös megállapodások segítségével.

A program célja: A megye területén egyenletes színvonalú és a lehetőségekhez képest egyenletes területi eloszlású mindenki által hozzáférhető alap sportlétesítmény hálózat létrehozása, amely lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (kisebbségek, nők, fogyatékosok stb.) számára is a sportolásra.

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita Megye Tanácsa, helyi tanácsok.

A programban résztvevők: helyi sportegyesületek, civil szervezetek, vállalkozók és lakosok.

Várt eredmények: A program lefutását követően minden településen megközelítőleg azonos színvonalú sport alpinfrastruktúra áll rendelkezésre szabadon mindenki számára. Az önkormányzatok kezelésében működő létesítmények fenntartása, karbantartása a közösség saját erőforrásai által biztosított.

Támogatott pillér: szabadidősport, sport turisztikai hasznosítása, iskolai sport.

Ütemezés, időtáv: azonnali kezdéssel 5 év alatt.

Források: Hargita Megye Tanácsa, helyi önkormányzatok, EU források.

IV.4.12 „Nemzetközi kapcsolatok a sportban” program

A program rövid ismertetése, indokoltsága: A Hargita megyei települések és a megyei tanács kiterjedt testvérvárosi hálózattal rendelkezik. Ezt a nemzetközi kapcsolatrendszert ki lehetne használni a sport területén is, tapasztalatok átvételére és a térség népszerűsítésére. Ösztönözni kell a települési csapatok külföldi tornákon való részvételét, mert az egyrészt jó hírét viszi a megyének, másrészt remek lehetőség a sportélet szervezésében előttünk járó országok tapasztalatainak megismerésében és a jó gyakorlatok átvételében. Mindemellett fel tudjuk kelteni az érdeklődést megyénk iránt, kiegészítve azzal, hogy törekszünk saját hagyományos sportrendezvényeinkbe bevonni a testvérmegyék csapatait is. Ugyanez könnyűszerrel kialakítható a kiemelt sportágak, a profi klubok esetében is (például a Debreceni jégkorong csapatok Hargita megyei nyári alapozása, stb.).

A program két alprogramot foglal magába:

1. Testvértelépülések cserekapcsolatai
2. Nemzetközi, nagy tömegeket vonzó kiemelkedő események megrendezése a megyében

A programnak egyúttal turisztikai hozadéka is lenne, mert szélesebb körben válna ismertté a térségünk, annak sporthagyományai és sportolási lehetőségei, valamint a sport révén többen megfordulnának megyénkben.

A program célja: Az önkormányzatok és profi klubok nemzetközi kapcsolatrendszerét felhasználva rendszeres részvétel külföldi versenyeken és hazai események szervezése,

külföldi csapatok vendéglátása, tapasztalatok szerzése, közös projektek kivitelezése és a turizmus élénkítése céljából.

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita Megye Tanácsa, Hargita Megyei Sportigazgatóság, helyi tanácsok, sportegyesületek.

A programban résztvevők: helyi sportegyesületek, sportklubok, utánpótlás és felnőtt játékosok, edzők.

Várt eredmények: A kapcsolatrendszer megerősödésének eredményeképpen rendszeressé és hagyományossá válnak a testvérvárosi cserelátogatások, klubok közötti kapcsolatok, aminek köszönhetően fejlődik a sporttal kapcsolatos szemlélet és új sportszakmai és szervezési ismeretekkel gazdagodnak a sportegyesületek. A nemzetközi versenyek megrendezése növeli a megye ismertségét és élénkíti gazdaságát.

Támogatott pillér: szabadidősport, versenysport.

Ütemezés, időtáv: folyamatosan ösztönözhető több éves program.

Források: Hargita Megye Tanácsa, helyi önkormányzatok, EU források.

IV.4.13 „Diákolimpia” program

A program rövid ismertetése, indokoltsága: Számos országban remekül működik az általános és középiskolások számára létrehozott, iskolák közötti versenyek rendszere. A települési, kistérségi, megyei, regionális és országos szintet magában foglaló, egymásra épülő versenyek koncepciója Hargita megye szintjén is azonnal kialakítható néhány sportágban (például labdarúgás, kosárlabda, kézilabda stb.). A megyei rendszer szomszédos települések kistérségi versenyéből (pl.: „Felcsík bajnokság”), a megye három térségének bajnokságából (pl.: „Csíkszék bajnoka”), és megyei versenyből épülhetne fel. A nagyobb térségek bajnokságába mindig az alacsonyabb szinten jól szerepelt (1.-2.) csapatok vehetnének részt és körmérkőzéses rendszerben, oda-visszavágós alapon érdemes megszervezni a fordulókat, az infrastruktúra meglétének függvényében. A verseny szabályrendszerének kidolgozása a Hargita Megyei Sportigazgatóság feladata lehetne, a mérkőzéseket az iskolák saját (vagy megegyezés alapján „kölcson”) infrastruktúráján szervezhetnék meg, amihez szintén az Igazgatóság biztosítaná a játékvezetőket. Az önkormányzatok és a Megyei Tanács az utazások támogatásában venné ki a részét és a felszerelések biztosítására igénybe lehetne venni a szülők

összefogásából származó támogatásokat is. A verseny pontos elnevezésének, arculatának és marketingjének kidolgozására és a bajnokságok megszervezésére az önkormányzatok egy közös szervezetének létrehozása szükséges. Szükséges egy szervező és felügyelő bizottság létrehozása, amelyben az iskolák képviselői is helyet kell kapjanak.

A program működőképessége esetén kiterjeszthető Székelyföld szintre is, a szomszédos megyék bajnokságainak megszervezésével.

A program célja: Az általános és középiskolás diákok számára állandó bajnokságok szervezése, amely elősegíti a diákok és az iskolák közötti kapcsolatok erősödését, mozgási, versenyzési lehetőséget biztosít az iskolások számára és növeli a lokálpatriotizmust, segíti a csapatszellem kialakulását.

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita Megye Tanácsa, helyi tanácsok, önkormányzatok közös fejlesztési szervezete.

A programban résztvevők: általános és középiskolák.

Várt eredmények: Megteremtődik az iskolák közötti különböző korosztályokra kiterjedő bajnokságok lebonyolítási rendszere és hagyománnyá válik minden tanévben a megrendezése, ami által nő a diákok kapcsolata a sporttal és elsajátítják a civil életben is jól hasznosítható teljesítőképességi, csapatmunkát és kitartást elősegítő képességeket.

Támogatott pillér: iskolai sport, diáksport.

Ütemezés, időtáv: intenzív szervezési előkészítéssel néhány sportágban már a 2011/2012-es tanévtől megkezdhető, évente megrendezendő program.

Források: Hargita Megye Tanácsa, helyi önkormányzatok, vállalkozók és szülők hozzájárulásai.

IV.4.14 „Hargita megye az olimpián” program

A program rövid ismertetése, indokoltsága: A világ legnépszerűbb és legnézettebb sporteseménye a négyévente megrendezésre kerülő nyári, illetve téli olimpia. Rengeteg sportszerető ember az országokat az olimpiákon elért teljesítményük alapján ítélik meg, ismeretlen kis országok vagy régiók is bekerülhetnek a híradásokba egy-egy kiemelkedő eredmény hatására.

A Hargita megyei sportágak jelentős olimpiai múlttal rendelkeznek, jó pár bajnokot és résztvevőt adtak a versenyekhez. Sajnálatos azonban, hogy ezek a versenyzők vagy más országok színeiben érték el sikereiket, vagy kevesen tudják róluk, hogy a térség szülöttei.

A javasolt program olyan potenciális olimpiai résztvevők stratégiai támogatását célozza, akik eddigi eredményeik és tehetségük alapján képesek a megye jó hírét vinni a nagyvilágban. Az olimpiai ciklusokhoz igazodó támogatás kiszámítható és rendszeres szükséges legyen, annak érdekében, hogy nyugodt háttérrel tervszerű munka biztosítására nyíljon lehetőség. A támogatandó versenyzők köre egy szakértőkből álló bizottság által, teljesítmény alapon kerül kijelölésre. A támogatás fejében a versenyző köteles a megye (Székelyföld) támogató által előírt jelképeit a versenyeken is magán viselni, illetve a vele készült interjúkban származását hangsúlyozni.

A program célja: Hargita megyei sportolók olimpiákra kijuttatása, a megye ismertségének és jó hírének növelése érdekében.

A program kezdeményezője, koordinátora: Hargita Megye Tanácsa, Hargita Megyei Sportigazgatóság, önkormányzatok közös fejlesztési szervezete, vállalkozók.

A programban résztvevők: nemzetközileg is kiemelkedő eredményeket elérni képes sportolók.

Várt eredmények: Növekvő számban vesznek részt az olimpiákon Hargita megyei versenyzők, akik által elért eredmények növelik a régió ismertségét és identitástudatát.

Támogatott pillér: versenysport.

Ütemezés, időtáv: olimpiai ciklusokhoz igazítva azonnal kezdhető.

Források: Hargita Megye Tanácsa, helyi önkormányzatok, vállalkozók.

IV.4.15 *A megyei sportorvosi szolgálat fejlesztése*

A program bemutatása és indoklása: A megyei sportorvosi szolgálat fejlesztést igényel, mind a szabadidősportot, mind a versenysportot illetően. A rendszer fejlesztésének elmaradása, jobban mondva hiánya többek között azt is eredményezte, hogy megyénk tehetséges biatlon versenyzője a múlt évben nem állhatott dobogón a téli Olimpián. Mindenképpen szükséges ennek a rendszernek a kiépítése és a hálózati kapcsolatok kiterjesztése. Állami, megyei és helyi támogatással lehetővé kell tenni, hogy első körben a

megyei kórház keretében, később pedig a Székelyudvarhelyi városi kórház keretében is létrejön egy sportorvosi központ, illetve rendelkezésre álljon olyan jól képzett szakember, aki képes működtetni ezeket a központokat. Ebben a tekintetben Hargita Megye Tanácsa úgy ítéli meg, hogy az országos sportorvosi intézetek bevonása mellett a tapasztalatcsere, a források növelése, valamint a szakorvosok cseréjének érdekében be szükséges vonni a testvérmegyék hasonló intézményeit is. Különös hangsúllyal a Budapesti Sportkórházzal, a téli sportok területén működő sportegyesületekkel való együttműködésre, valamint az érintett szervek romániai és magyar olimpiai bizottságokkal való folyamatos konzultálására. Ez a munka annak figyelembevételével is fontos, hogy ennek a rendszernek a létrehozása nagy részben hozzájárul a megyén kívüli sportolók fogadásához szükséges feltételek kiépítéséhez, akik felkészülésüket nálunk végezve bevételt jelentenének a megyének és hozzájárulnának a turizmus fejlődéséhez is.

A program célja: megyei sportorvosi központ létrehozása

A program kezdeményezője, koordinálója: Hargita Megye Tanácsa, Hargita Megyei Sportigazgatóság, Községközi Fejlesztési Társulás, vállalkozók.

A program érintettjei: olyan sportolók, akik kiemelkedő eredmények elérésére képesek országos és nemzetközi szinten.

Várt eredmények: a versenysportolók egészségügyi ellátásának biztonságának növekedése, tevékenységük hatékonyságának növekedése.

Támogatott pillér: versenysport

Ütemezés, időtáv: azonnali kezdéssel, 3 év

Források: Hargita Megye Tanácsa, Helyi Tanácsok, vállalkozók.

IV.5 Helyi szintű fejlesztési programok és prioritások sportáganként

Jelen fejlesztési stratégia az olyan fejlesztési programok kidolgozását szorgalmazza, amelyek a fentiekkel összhangban helyi szinten is, konkrét helyszíneket megjelölve támogatja a szükséges beavatkozásokat. A helyi igények felmérésére egy párbeszéd indult el a Hargita Megye Tanácsa és a helyi önkormányzatok között, a párbeszéd első és a tervezés szempontjából egyik legfontosabb eszköze az a kérdőív kiküldése volt, amely a csatolmányban megtalálható.

Udvarhely térség települései			
Település	Helyi sportfejlesztési programok, prioritások	A fejlesztés stádiuma	Jövőbeli feladatok
Székelyudvarhely	Sportbázisok fejlesztése, hozzáférés biztosítása	Meglévő létesítmények	Tervezés és a források biztosítása
	Nyilvános sportbázisok kialakítása	Ötlet	Tervezés és forrásallokálás
	Amatőr bajnokságok szervezése	Folyamatosan	Támogatás és ösztönzés
	Sportiskola támogatása	Folyamatos támogatásigény	Támogatás és ösztönzés
	Iskolák közötti bajnokságok	Létező rendezvények	Támogatás és ösztönzés
	Új sportbázisok, tornatermek létesítése	Ötlet, igény	Tervezés és forrásszerzés
	Olimpiai méretű uszoda	Ötlet, igény több uszodára is	Tervezés és forrásszerzés
Székelykeresztúr	Sportterem, Tornaterem	Meglévő létesítmények	Fenntartás és kihasználás biztosítása
	Szabadtéri sportbázis	Meglévő létesítmény	Fenntartás és kihasználás biztosítása
	Sóskúti szabadtéri strand	Meglévő létesítmény	Fenntartás és kihasználás biztosítása
	Események: Nemzetközi horgászverseny, Sóskút Offroad-Kupa	Működő rendezvények	Támogatás és fenntartás
Oroszhegy	Bicikli utak építését célzó program (17 km)	Tervezett beruházás	Megvalósíthatósági tanulmány

			elkészítése
	Sportpályák felújítását célzó projekt	Tervezett beruházás	Megvalósíthatósági tanulmány elkészítése, forrásszerzés
	Kalandpark építése	Folyamatban lévő beruházás	Megvalósíthatósági tanulmány elkészítése, forrásszerzés
	Küzdősportok a sportcsarnokban program	Folyamatban lévő rendezvény	A sportág oktatásához szükséges felszerelések beszerzése
	Öltözőépítés a focicsapat számára	Folyamatban lévő fejlesztés	Forrásszerzés
	Bicikliverseny szervezése hegyi ösvényeken	Létező rendezvény	A pályák karbantartása, kiterjesztése, forrásszerzés a versenyszervezéshez, marketingfeladatok
	Off-road versenyek – országos szakasz	Létező rendezvény	A pályák karbantartása, kiterjesztése, forrásszerzés a versenyszervezéshez, marketingfeladatok
Székelyderzs	Focipályák építése	A község mindkét falujában elindult egy egyszerű focipálya kialakítása.	Tervek elkészítése és költségvetés biztosítása.
Máréfalva	1.Sport bázis, terem építése és felszerelése	A tervek kidolgozás alatt vannak.	Tervek véglegesítése és a beruházás forrásainak megtalálása.
	2. Sportpálya építése, kialakítása és karbantartása	A fejlesztési ötlet létezik.	Tervek kidolgozásának megkezdése, források biztosítása.

Lövéte	1. A sportbázis felújítása	A bázis leromlott állapota miatt indokolt a felújítás.	Tervezés megkezdése, a szükséges költségvetés beazonosítása.
	2. Kerékpárutak kijelölése	A fejlesztés tervezése folyamatban van	A tervezés véglegesítése és pályázat elkészítése.
	3. Mini focibajnokság szervezése	Létező esemény.	Fenntartás és továbbfejlesztés.
	4. Tekebajnokság szervezése	Létező esemény.	Fenntartás és továbbfejlesztés.
	5. A „Székely Mózes” ált. iskola sportpályájának a felújítása	A felújítás ötlet szintjén létezik.	Tervek elkészítése és támogatás szerzése.
Zetelaka	Események fejlesztése: „Székely Kupa” labdarugó torna, „Zetelaki Napok” Futóverseny, „Ivó” kupa kerékpárverseny, Nemzetközi birkózóverseny, Dr.P.Boros Fortunát” Líceum Női kézilabda kupa, mini foci bajnokság	Létező rendezvények továbbfejlesztésének igénye	A továbbfejlesztési tervek kidolgozása, népszerűsítés, támogatások felkutatása
Szentegyháza	Több funkciós sportcsarnok	A tervek elkészültek, a létesítés folyamatban van	Fenntarthatóság és kihasználtság biztosítása
	Női labdarúgó csapat	A Román Nemzeti Bajnokság első osztályában vesz részt	Támogatás, körülmények biztosítása
	Fiatalok sportja: cselgáncs, sakk, birkózás	Edzéslehetőségek léteznek az ifjúság számára	Anyagi háttér és helyszín folyamatos biztosítása. Versenyeztetés támogatása
Siménfalva	1.A siménfalvi sportpálya modernizálása	A tervek kidolgozás alatt vannak	Tervezés véglegesítése és

			támogatások megszerzése
	2.Sportcsarnok építése Siménfalván	A tervek készülnek.	Tervezés véglegesítése és támogatások megszerzése
	3.Nyikó kupa elnevezésű futball rendezvény	Hagyományos rendezvény	A megrendezés támogatása.
Oklánd	Multifunkcionális sportpálya	A létrehozása folyamatban van	Fenntartás és kihasználtság tervének elkészítése
	Labdarúgó pálya felújítása	Elképzelés, szándék van a pálya felújítására	Tervek elkészítése
Nagygalambfalva	Modern futballpálya kialakítása	Tervezés folyamatban van	Tervek véglegesítése, Finanszírozás biztosítása
Újszékely	Baranta csoport	Létező csoport	A működés támogatása
Homoródalmás	Multifunkcionális sportcsarnok	Az építkezés folyamatban van.	A fenntartás és a kihasználás megtervezése és biztosítása
Székelyvarság	Sportterem és sportpálya fenntartása	Létező létesítmények működtetése	A fenntartás költségeinek biztosítása
Étéd	Egy helyi sportegyesület létrehozása és fenntartása	Tervezett fejlesztés	Egyesületi tagok meghatározása, egyesület bejegyeztetése
Farkaslaka	Egy helyi sportcsarnok építése és működtetése	Tervezett fejlesztés	Forrásszerzés, megvalósíthatósági tanulmány elkészítése
	Egy helyi sportbázis létesítése	Tervezett fejlesztés	Tervek véglegesítése, forrásszerzés
	Sportrendezvények (sakkverseny, teremfoci, foci, birkózás) szervezése	Létező rendezvény	A rendezvény további megszervezése, marketingje ehhez forrásszerzés
	Nyikó kupa, testvértelépülések	Létező rendezvény	A rendezvény további

	focibajnoksága		megszervezése, marketingje ehhez forrásszerzés
	Baranta bemutatók	Létező rendezvény	A rendezvény további megszervezése, marketingje ehhez forrásszerzés
	Edzőtáborok szervezése	Tervezett esemény	Szervezés, forrásszerzés, marketing
Korond	Komplex sportcentrum megépítése	Tervezett beruházás	Megvalósíthatósági tanulmány elkészítése, forrásszerzés
	Futballpálya öltöző és lelátótér megépítése	Folyamatban lévő beruházás	Megvalósíthatósági tanulmány elkészítése, forrásszerzés
	Lőrincz Márton szabadfogású birkózó emlékverseny	Létező rendezvény	A rendezvény további megszervezése, marketingje ehhez forrásszerzés
Homoródszent-márton	Az iskola sportpályájának műgyeppel való bevonása	Tervezett beruházás	Megvalósíthatósági tanulmány elkészítése, forrásszerzés
	A homoródszentmártoni futballpálya korszerűsítése, lelátó és öltöző építése	Tervezett beruházás	Megvalósíthatósági tanulmány elkészítése, forrásszerzés
	A homoródszentpáli futballpálya korszerűsítése, lelátó és öltöző építés	Tervezett beruházás	Megvalósíthatósági tanulmány elkészítése, forrásszerzés
	A homoródszentpéteri futballpálya korszerűsítése, lelátó és öltöző építés	Tervezett beruházás	Megvalósíthatósági tanulmány elkészítése, forrásszerzés
	Tornaterem építés a homoródszentmártoni iskolának	Tervezett beruházás	Tervek véglegesítése, forrásszerzés
	A Recsenyédi tekepálya felújítása	Létező létesítmény	Megvalósíthatósági tanulmány elkészítése, forrásszerzés

	A községi tekebajnokság megszervezése és lebonyolítása	Létező rendezvény	A rendezvény folyamatosságának biztosítása, forrásszerzés, népszerűsítés
	A községi futballbajnokság megszervezése és lebonyolítása	Létező rendezvény	A rendezvény folyamatosságának biztosítása, forrásszerzés, népszerűsítés
Kápolnásfalu	Kápolnásfalu focicsapatának C ligában való megmaradása	Folyamatban van	Forrásszerzés, utánpótlás nevelés, szakemberek biztosítása stb.
	Utcabajnokságok szervezése	Létező rendezvény	A rendezvény folyamatosságának biztosítása, forrásszerzés, népszerűsítés
	Nagyméretű futballpálya létesítése	Folyamatban lévő beruházás	A beruházás jó kivitelezésének biztosítása, fenntartási költségek megszerzése
	Műgyepes multifunkcionális kézi és mini foci pálya	Folyamatban lévő beruházás	A beruházás jó kivitelezésének biztosítása, fenntartási költségek megszerzése
	Sportcsarnok építése	Tervezett beruházás	A beruházás jó kivitelezésének biztosítása, fenntartási költségek megszerzése
Parajd	Parajdi S.E. futballcsapat támogatása	Folyamatban lévő	A csapat felszerelése, szakemberek biztosítása, forrásszerzés
	Alsósofalvi S.E. futballcsapat támogatása	Folyamatban lévő	A csapat felszerelése, szakemberek biztosítása,

			forrásszerzés
Fenyéd	Olimpia sportegyesület megalakítása Fenyéd községben	Már futó program	Finanszírozás biztosítása és fenntarthatóvá tétele
	Helyi futballbajnokságok megszervezése	Már futó program	Finanszírozás biztosítása és fenntarthatóvá tétele
	Körzeti bajnokságok megszervezése	Már futó program	Finanszírozás biztosítása és fenntarthatóvá tétele
	Futball pálya építése Fenyéd községben	Tervezési folyamat elindítva, megvalósíthatósági tanulmány van	Finanszírozás biztosítása, támogatások szerzése
Szentábrahám	Labdarúgó pálya felújítása	Elképzelés létezik	Tervek elkészítése, források megkeresése
Felsőboldogfalva	Labdarúgó pálya	Létező létesítmény	Fejlesztés és fenntartás
	Multifunkcionális sportcsarnok	Elképzelés	Tervek és források biztosítása
	Sí versenyek	Létező rendezvény	Támogatás és fenntartás
Románandrásfalva	Sportbázis	Épülőben	Kivitelezés befejezése, fenntartás és kihasználás biztosítása
	Labdarúgó bajnokság	Létező rendezvény	Támogatás és fenntartás
Bögöz	Sportpálya felújítása	Meglévő létesítmény	Felújítási tervek elkészítése, támogatási források
	Sporthorgászat fejlesztése	Elképzelés	Népszerűsítés, rendezvények, tervek
Kányád	Sportpálya	Felújítás	Tervezés és kivitelezés forrásainak allokálása
	Multifunkcionális Sportterem	Felújítás	Tervezés és

			kivitelezés forrásainak allokálása
	Kispályás labdarúgó bajnokság	Létező esemény	Fenntartás, támogatás

Csíki térség települései			
Csikszereda	Székelyföldi Kerékpáros körverseny	Hagyományos rendezvény	Támogatás minden évben
	Tusnád ásványvíz Székely Szupermaratón	Hagyományos rendezvény	Támogatás minden évben
	Diákolimpia	Létező rendezvény	Támogatás és kiterjesztés lehetőségeinek megvizsgálása
	Teremlabdarúgó kupa	Létező rendezvény	Támogatás, fenntartás
	Városi uszoda	A beruházási tervek elkészültek	A kivitelezés megszervezése és segítése
	Városi fedett műjégpálya felújítása	A tervezési folyamat zajlik.	A fenntartás és kihasználás gazdaságossá tétele
Csikmadaras	Floorball versenyek szervezése	Létező rendezvény	Helyi és körzeti vetélkedők szervezése, ehhez forrásszerzés Felszerelések biztosítása
	Futballpálya építése	Tervezett beruházás	Forrásszerzés, megvalósíthatósá gi tanulmány, stb.
	Fedett (40*20 m-es) játékfelületi pálya építése	Tervezett beruházás	Forrásszerzés, megvalósíthatósá gi tanulmány, stb.
	Szabadidős sportprogramok	Tervezett beruházás	Forrásszerzés a sportinfrastruktúr a fejlesztésére
Kászonaltíz	Műpázsitos sportpálya	Kidolgozott terv van a pálya létesítésére	Beruházási forrás biztosítása, fenntartás
Csikszentkirály	Helyi csapatok, rendezvények támogatása	Létező kezdeményezések	Folyamatos működési támogatás

Balánbánya	A sportcsarnok belső és külső felújítása	Tervezés folyamatban	Költségvetés biztosítása
	A csarnok felszerelésének fejlesztése (eredményjelző, védőhálók)	Folyamatban a beszerzés.	Költségvetés biztosítása
	Sportpályák felújítása	Tervezés folyamatban	Költségvetés biztosítása
Madéfalva	Nagyméretű focipálya felújítása	Folyamatban lévő beruházás	Megvalósíthatósági tanulmány véglegesítése, beruházás elindítása
	Szabadidőközpont létesítése	Tervezett beruházás	Tervek véglegesítése, forrásszerzés
	Sportcsarnok létesítése	Tervezett beruházás	Tervek véglegesítése, forrásszerzés
	Téli sportkomplexum kialakítása	Tervezett beruházás	Tervek, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése, forrásszerzés
	Mini-foci pálya, Tennis pálya, Bowling	Tervezett beruházás	Tervek véglegesítése, forrásszerzés
	Kerékpárút kiépítése	Tervezett beruházás	Tervek véglegesítése, forrásszerzés
	Gyerekuszoja építése	Tervezett beruházás	Tervek véglegesítése, forrásszerzés
	Atlétika versenyek megszervezése	Folyamatban lévő rendezvény	A rendezvény folyamatosságának biztosítása, marketing és forrásszerzés
	Nemzetközi tornák szervezése	Tervezett rendezvény	Forrásszerzés, marketing, szervezési feladatok
Gyimesfelsőlok	Szabadtéri műfüves kézilabda, foci és tenisz pálya	Tervezett beruházás	Tervek véglegesítése, forrásszerzés
	Szabadtéri torna pálya	Tervezett beruházás	Tervek elkészítése,

			forrásszerzés
	Szabadtéri tenisz és minigolf pálya	Tervezett beruházás	Tervek véglegesítése, forrásszerzés
	Műjégpálya	Tervezett beruházás	Tervek véglegesítése, forrásszerzés
	Gyalogló, bicikliző, sífutó pálya	Tervezett beruházás	Tervek, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése, forrásszerzés
	Iskolás kézilabda, foci, judó, jégkorong, sakk	Folyamatban lévő rendezvény	A rendezvény folyamatosságának biztosítása, marketing és forrásszerzés
	Felnőtt kézilabda, foci bajnokság	Folyamatban lévő rendezvény	A rendezvény folyamatosságának biztosítása, marketing és forrásszerzés
	Ifjúsági sportnap	Folyamatban lévő rendezvény	A rendezvény folyamatosságának biztosítása, marketing és forrásszerzés
	Önkormányzati sportnap	Folyamatban lévő rendezvény	A rendezvény folyamatosságának biztosítása, marketing és forrásszerzés
Gyimesközeplok	Multifunkcionális sportcsarnok épülőben	A beruházás folyamatban van.	A fenntartás és optimális kihasználás biztosítása
	Kerékpár útvonalak kialakítása	Elképzelés.	Tervek elkészítése, megvalósítási források beazonosítása
Csikszentgyörgy	1. Sport pálya Labdarúgó pálya felújítása	A pálya állapota indokolja a felújítást	Tervezés megkezdése
	2. Kézilabda pálya építése	Elképzelés van egy ilyen célú beruházásra	Tervek elkészítése beruházási forrás beazonosítása

	3. Hoki pálya létesítése	Ötlet	Tervezés és források felkutatása
	4. Fogathajtás	Ötlet	Az ötlet kibontása és egyeztetések megkezdése
Csikszentlélek	Helyi bajnokságok szervezése (labdarúgás, kosárlabda)	Rendszeres rendezvény	Támogatás, fenntartás
	Körzeti labdarúgó csapat létrehozása	Tervezés folyamatban	Támogatók keresése
	Szabadtéri jégpálya építése téli időszakban	Tervek elkészítése folyamatban	Tervek véglegesítése és befektetők keresése
Csikdánfalva	Húsvéti teremfoci bajnokság	Folyamatban lévő rendezvény	A rendezvény folyamatosságának biztosítása, marketing és forrásszerzés
	Minifoci bajnokságok szervezése	Folyamatban lévő rendezvény	A rendezvény folyamatosságának biztosítása, marketing és forrásszerzés
	Kézilabda bajnokságok szervezése	Folyamatban lévő rendezvény	A rendezvény folyamatosságának biztosítása, marketing és forrásszerzés
	Hoki és terem hoki bajnokságok szervezése	Folyamatban lévő rendezvény	A rendezvény folyamatosságának biztosítása, marketing és forrásszerzés
Csikcsicsó	1.Sport pálya felújítása	A pálya felújítása sürgető probléma.	Tervek elkészítése és a felújítási források megkeresése.
	2.Hagyományörző és lovas Íjászverseny	Rendszeresen megrendezett rendezvények.	A rendezvények népszerűsítése és továbbfejlesztése.
Csikszépvíz	1. A szépvízi „Tekepálya” épületének és környezetének felújítása.	A fejlesztés tervezése folyamatban van: Helyben helyet kapó más	A tervek véglegesítése, beruházási források megtalálása.

		sporttevékenység és az azt kiszolgáló helyiség kialakítása (pingpong terem, futballistáknak öltöző, különböző sporttevékenységekhez öltöző).	
	2. Fogathajtás és más lovas tevékenység megszervezése és az azt kiszolgáló helyiség kialakítása, versenypálya	A fejlesztési ötlet kidolgozása folyamatban van.	A terveket ki kell dolgozni és több forrásból biztosítani a beruházás finanszírozását.
	3. A szentmiklósi futballpálya felújítása	A pálya felújítása és fejlesztése szükséges.	A fejlesztés megtervezése és a finanszírozás biztosítása.
Csikszentmárton	1. Sportközpont létesítése	Létező létesítmény.	A fenntartás és kihasználás forrásainak biztosítása
	2. Multifunkcionális sportpálya építése	A tervek elkészültek.	A beruházás finanszírozásának biztosítása.
	3. Sportcsarnok építése	Ötlet szintjén létezik a projekt.	Tervek kidolgozása és a beruházási források megkeresése.
	4. Fogathajtó pálya létesítése	Ötlet létezik.	Tervezés beindítása és finanszírozás biztosítása.
Csikrákos	Sportterem	Felújítás alatt	A munkálatok befejezése, források biztosítása
	Tömegsport rendezvények a falunapokon: labdarúgás, kerékpár, stb.	Létező rendezvény	A rendezvény támogatása, fejlesztése.
Csikszenttamás	Szabadtéri Jégkorong pálya	Létesítmény fejlesztése	Tervezés és fejlesztési források allokálása
Tusnádfürdő	Multifunkcionális	Létező létesítmény	Kihasználás

	sportcsarnok		javítása, fenntartás
	Labdarúgó pálya,	Nemrég felújított létesítmény	Karbantartás, optimális kihasználás
	Sípálya	Meglévő pálya	Népszerűsítés, fenntartás, fejlesztés
	Kutyaszán húzó verseny	Létező rendezvény	A rendezvény támogatása, fenntartása és fejlesztése
	Cselgáncs verseny	Létező rendezvény	A rendezvény támogatása, fenntartása és fejlesztése
Tusnád	Labdarúgó pálya felújítása és lelátó építése a 7-es kormány határozat alapján	A beruházás folyamatban van.	A fenntartás és kihasználtság biztosítása.
	Alcsíki multifunkcionális sportcsarnok	A tervek el vannak készítve a beruházásra.	Finanszírozási forrás biztosítása.
	Szabadtéri sportpálya a Nagytusnádi iskola udvarán, télen jégpályaként működik	A létesítmény létezik.	Biztosítani kell a karbantartást és a megfelelő kihasználást.
	Szabadtéri sportpálya a Újtusnádi iskola udvarán, télen jégpályaként működik	A létesítmény létezik, továbbfejlesztésére a tervezés folyamatban.	Biztosítani kell a karbantartást és a megfelelő kihasználást.
	Fogathajtó pálya kiépítése az Újtusnádi régi labdarúgó pálya helyén.	Ötlet van a megvalósításra.	Tervek kidolgozása, befektető keresés.
	Fogathajtó Alcsíki vándorkupa	Létező hagyományos rendezvény	Évenkénti megrendezés biztosítása és támogatása.
	Floorball csapat létesítése felnőtt és gyerek szinten	Megvan a megfelelő helyszín: az Imets Fülöp Jákó Ált. Iskola	Támogatók és játékosok keresése
Csikkozás	Fogathajtás fejlesztése	Nincs stratégia, de elképzelések léteznek	Tervek kidolgozása.
	Terepmotorozás	Létező esemény	Tervek

	fejlesztése	továbbfejlesztése	kidolgozása.
	Labdarúgás fejlesztése	Létező csapat.	Működés forrásainak biztosítása
Csikkarcfalva	Műjégpálya	A létesítmény elkészült és üzemel.	Funkciók kialakítása, a kihasználtság és fenntartás biztosítása
	Minifoci pálya	Igény van a kialakításra	Tervek elkészítése és a finanszírozás megtalálása
	Kerékpárút	Megépült a kerékpárút első szakasza.	Folytatni kell a tervezést és további források bevonása szükséges.
	Fogathajtó verseny	Létező esemény, maratoni pálya kialakítására van kezdeményezés.	Népszerűsítés és továbbfejlesztés szükséges. Tervek elkészítése az új pályához
	Sportkomplexum és biatlon pálya Madicsában	Ötlet van a kialakítására.	Tervezés elkezdése.
Csikpálfalva	Sportcsarnok építése	A tervek kidolgozása folyamatban van	Tervezés véglegesítése, források biztosítása
	Baranta vetélkedő	Hagyományos rendezvény	Népszerűsítés és fenntarthatóság biztosítása
	Fogathajtó verseny	Rendszeres létező rendezvény	Továbbfejlesztés és támogatás
Csikszentdomokos	A jelenlegi focipálya sportbázissá való nyilvánítása	Ötlet szintjén létezik	Tervek elkészítése
	Terkő-kupa, Gyermek hoki bajnokság	Létező rendezvény	A fenntartás támogatása
Csikszentsimon	Multifunkcionális sportcsarnok	Meglevő sportcsarnok	Fenntartás és kihasználás biztosítása
	Futópálya	Meglévő létesítmény	Fejlesztés és fenntartás
Csikszentimre	Multifunkcionális sportbázis létrehozása	Tervek léteznek	Kivitelezési források megtalálása
	Sportterem építése	Tervezés	A tervek

		folyamatban	véglegesítése, beruházási források
	Szabadtéri jégkorongpálya építése	Tervezés folyamatban	A tervek véglegesítése, beruházási források
	Csík vármegye legerősebb falva vetélkedő	Létező rendezvény	Fenntartás és támogatás
	Tornatermek kialakítása az iskolaépület bővítése által (Pálszeg)	Tervezés folyamatban	A tervek véglegesítése, beruházási források
	Futballpálya fejlesztése	Ötlet	Tervezés
	Szabadtéri kézilabda pálya újjáépítése	Ötlet	Tervezés
	Multifunkcionális tornaterem a művelődési otthon nagytermében	Meglevő létesítmény bővítése	Tervekkel rendelkeznek, beruházási forrás allokálása
Csikszentmihály	Labdarúgópálya	Felújítás folyamatban	Fenntartás és kihasználás koncepciójának kialakítása
	Fogathajto verseny		
	Sportcsarnok	Elképzelés	Tervek elkészítése és források biztosítása
	Kerékpárverseny	Létező rendezvény	Népszerűsítés és továbbfejlesztés

Gyergyói térség települései			
Gyergyószentmiklós	Jégcsarnok	Meglevő létesítmény	A létesítmény felújítása, kihasználásának optimalizálása és a fenntartás forrásainak biztosítása
Gyergyóditró	Elsősorban programok szervezése: motoros sportdelután, terepmotoros bajnokság, mini foci- valamint kézilabda bajnokság	Létező rendezvények.	Az önkormányzat folyamatos támogatásának biztosítása, a rendezvények továbbfejlesztése.

Gyergyóremete	1. Szabadtéri műfüves kézilabda, foci és tenisz pálya	A tervek ki vannak dolgozva.	A beruházás megvalósítása és üzemeltetés.
	2. Szabadtéri testépítő pálya	A tervek ki vannak dolgozva	A beruházás megvalósítása és üzemeltetés.
	3. Szabadtéri tenisz és mini golf pálya	A tervek ki vannak dolgozva	A beruházás megvalósítása és üzemeltetés.
	4. Műjégpálya	Tervezés folyamatban.	A tervek véglegesítése és források szerzése.
	5. Gyalogló, bicikliző, sífutó pálya	Egyelőre még ötlet szintjén létezik.	Tervek elkészítése, beruházási források beazonosítása.
	6. Tornaterem Csutakfalván	Tervezés folyamatban.	Tervek véglegesítése és a beruházási források beazonosítása.
	7. – iskolás kézilabda, foci, cselgáncs, jégkorong, sakk tevékenység folyamatosan - felnőtt kézilabda, foci bajnokság - ifjúsági sportnap - önkormányzati sportnap		
Gyergyószárhegy	1. Sportcsarnok	A meglevő sportcsarnok.	A kihasználtság, fenntartás biztosítása.
	2. Természetes jégpálya	Létező létesítmény.	Tervek elkészítése a létesítmény továbbfejlesztésére.
	3. Cross és Enduro pálya	Létező, jól megtervezett létesítmény.	Kihasználtság növelése, fenntarthatóság biztosítása.
	4. Sikló ernyős felszálló	Az infrastruktúra kiépítve.	Népszerűsítés és a karbantartás biztosítása.

	5. Futball pálya	A pálya kiépítve.	Források szerzése a folyamatos korszerűsítésre.
	6. Túrakerékpár útvonal kiépítése	A tervezés folyamatban.	A tervek véglegesítése, források felkutatása a kiépítésre.
Gyergyócsomafalva	Falusi sportbázis felújítása (7-es kormányrendelet alapján)	A tervek el vannak készítve, a beruházás folyamatban.	A fenntartás és kihasználtság biztosítása.
	Délhegy Kupa és Csigavér Kupa – jégkorong, kézilabda és minifoci torna	Hagyományos minden évben megrendezett torna.	A versenyek népszerűsítése és továbbfejlesztése, támogatása.
	Nemzetközi jégkorong mérkőzések szervezése	Ötlet.	Az események megtervezése és szervezése.
Vasláb	Multifunkcionális Sportterem	A beruházás folyamatban van.	A fenntartás és kihasználtság biztosítása.
Gyergyóújfalu	Jégkorongpálya felújítása	A pálya leromlott állapota miatt indokolt a felújítás	Tervek elkészítése és a források megpályázása
	Labdarúgó pálya felújítása	Igény lenne egy jobb minőségű pályára	Tervezés megkezdése, költségvetés biztosítása
	Szokásos évi Katorzsa jégkorongbajnokság megszervezése	Hagyományos esemény	A megrendezés anyagi forrásainak biztosítása, támogatása
Gyergyóalfalu	Sportesemények rendezése: Jégkorong, Kispályás labdarúgó torna, Streetball, Sporthorgász verseny, Sport galambászat, Tájfutás, Sí, Fogathajtás, Enduro	Rendszeres események	A rendezvények továbbfejlesztése, népszerűsítése és a támogatások szerzése

Maroshévíz térség			
Maroshévíz	Helyi bajnokságok (röplabda, sí, szán,	Létező csapat, versenyek	Támogatás

	labdarúgás, lovaglás, úszás, kerékpár, horgászat, tájékoztatói futás)		
Gyergyóholló	ATV-vel, motorbiciklivel bejárható pályák kiépítése	Tervezett beruházás	Tervek véglegesítése, forrásszerzés
Gyergyóvárhegy	A községi sportinfrastruktúra modernizálása	Tervezett beruházás	A beruházás megfelelő előkészítése
Borszék	1. „Siller” kupa – mini foci bajnokság	Létező rendezvény.	Fenntartás és folyamatos fejlesztés
	2. Lőrinc Pál kupa - síverseny	Létező rendezvény.	Fenntartás és folyamatos fejlesztés
	3. Reménység Sípálya	Működő sípálya.	Népszerűsítés, fenntartás és fejlesztés biztosítása.
	4. Tenispálya	Elképzelés létezik.	Tervek kidolgozása.
	5. Korcsolya pálya	Elképzelés létezik.	Tervek kidolgozása.
	6. Sportcsarnok	Létező létesítmény.	Fenntartás és továbbfejlesztés.
	7. Működő Focipálya	Létező létesítmény.	Fenntartás és továbbfejlesztés.
	8. Kutyaszánhúzó verseny	Létező rendezvény.	Népszerűsítés, turisztikai vonzerőként hasznosítás.
Bélbor	Labdarúgó pálya felújítása	Elképzelés	Tervek elkészítése és források beazonosítása
Tölgyes	A tölgyesi sportbázis felújítása és bővítése	A felújítás tervei elkészültek.	Beruházás költségvetésének biztosítása
	Hóünnep (műlesiklás. Bob, szánkó)	Hagyományos rendezvény	Támogatás
	Sípálya építése	Elképzelés létezik egy ilyen célú beruházásról	Tervek elkészítése, beruházó megkeresése.
	Kerékpárút létesítése a 125-ös megyei út	Ötlet szinten ki van alakítva az útvonal.	Tervek és pályázat

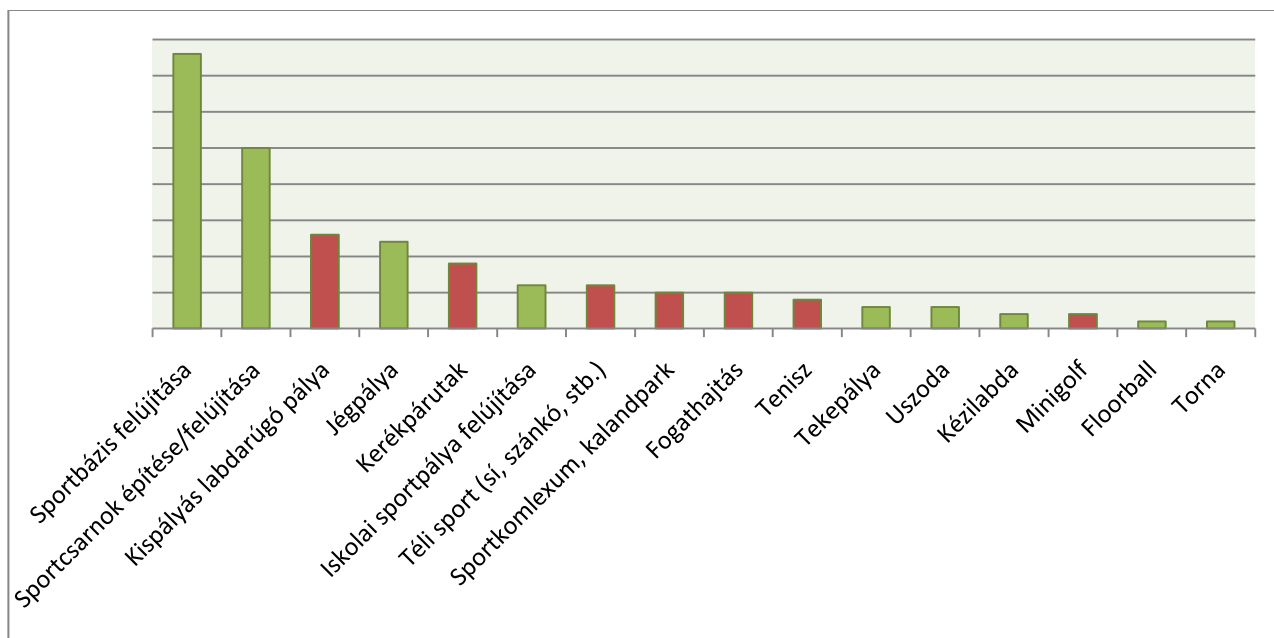
	mentén		elkészítése.
Galócás	Sporttelep fejlesztése	Kivitelezés alatt	A kivitelezés nyomon követése
	Iskolai sportterem	Kivitelezés alatt	A kivitelezés nyomon követése
Salamás	Sportversenyek a falunapokon és az ifjúsági napokon (labdarúgás, kézilabda, tenisz, asztalitenisz stb.)	Létező rendezvények	Támogatás, népszerűsítés és továbbfejlesztés
	Gyorskorcsolya verseny	Elképzelés	Tervezés, népszerűsítés és továbbfejlesztés
	Sportcsarnok	Elképzelés	Források beazonosítása

A szubszidiaritás elvét követve Hargita Megye Tanácsa a szükséges beavatkozások megtervezéséhez a helyi önkormányzatok kezdeményezéseit felleltározta és beépítette a megye sportstratégiájába. A helyi önkormányzatok azok, amelyek ismerik a községük igényeit és látják a jövőbeni fejlesztési irányvonalakat. A hatékonyság érdekében ezeket az alulról jövő kezdeményezéseket szükséges a Megyei Tanács is támogatassa. A fenti táblázatban összesített fejlesztési javaslatok alapvetően két fontos témakört érintenek, az egyik az sportbázisok létesítése és felújítása az új, illetve megnövekedett igények szerint, a másik pedig a hagyományos rendezvények fenntartása és továbbfejlesztése, illetve esetenként újak életre hívása, ahol erre létjogosultsága van. A kétféle fejlesztés természetesen egymást kiegészítő hatású és a sportoláson, egészséges életmód elterjesztésén is túlmutat, mivel jól marketingelve turizmusfejlesztő hatásuk lehet. A rendezvények és infrastruktúra szimultán fejlesztése megoldhatja a kapacitások gazdaságos kihasználásának gondját és egyúttal színvonalas helyszínt biztosít a rendezvényekhez.

A helyi önkormányzatoktól beérkezett adatok alapján az alábbi ábrán látható fő infrastruktúra fejlesztési elképzelések léteznek. Amint az észrevehető a legnépszerűbb beruházásnak a helyi sportpályák felújítása és a sportcsarnokok építése számít. Ez annak köszönhető, hogy mindkét tevékenységre létezik egy kormányprogram és támogatás, amely számos helyen már látványos eredményekkel is járt. Főleg a sportcsarnokok esetében viszont, mint ahogyan azt már

korábban említettük, a létesítmény felépítését követően számos esetben fenntartási és üzemeltetési problémák merülnek fel az anyagi források hiányában. Jelenleg, a beküldött adatok alapján 6 Falusi sportbázis felújítási projekt fut, és hasonló számban épülnek csarnokok a megyében. A beruházások nagy része a tömegsport igényeit igyekszik kielégíteni, de természetesen ezzel a versenysport lehetőségei is javulnak.

4. ábra: Hargita megyében tervezett helyi sportinfrastruktúra fejlesztési beruházások száma sportáganként, 2010

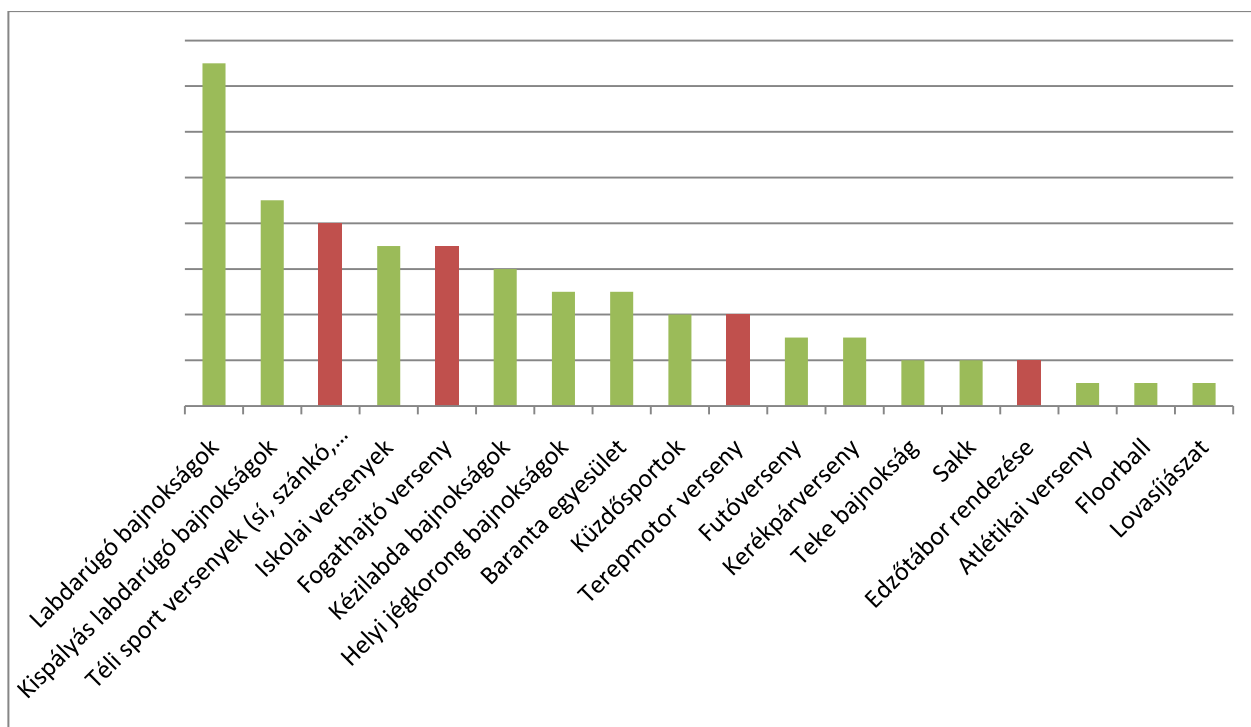

Forrás: Hargita Megye Tanácsa saját felmérése

A diagramon pirossal kiemelve az olyan típusú beruházásokat jelöltük, amelyek már a sportturizmus fejlesztését is célozzák, elsősorban a turisták számára kívánnak programokat és kikapcsolódási lehetőségeket létrehozni. A létesítmények kihasználása persze csak úgy lehetséges, ha a helyi lakosság körében is igény mutatkozik ezeknek a szabadidő eltöltési lehetőségeknek a kihasználására. A hagyományoknak és az adottságoknak megfelelően a téli sportok, elsősorban a jégpályák fejlesztésére is nagy igény van, ezért számos település tervez ilyen célú beruházást. Ez azért is öröndetes, mert ezekben a létesítményekben egyre több fiatal juthat hozzá a jégkorongozás lehetőségéhez, növelve Hargita megye emblemikus sportjának a tömegbázisát. Érdekesség, hogy uszoda fejlesztését kevesen tervezik, holott vizes sportok üzésére alkalmas létesítményekben szegény jelenleg is a megye.

A következő diagramon a polgármesteri hivatalok által fontosnak és támogatandónak tartott helyi rendezvények száma látható sportági bontásban. Ezekbe beletartoznak a jelenleg is rendszeresen megrendezett hagyományos helyi sportesemények és a tervezett versenyek is. Az országos bajnokságok mérkőzései viszont nem szerepelnek a kimutatásban egyenként.

5. ábra: Fontosabb helyi rendezvények száma Hargita megyében sportáganként, 2010

Forrás: Hargita Megye Tanácsa saját gyűjtése

Amint az látható a legnépszerűbb sportág a nagy- és kispályás labdarúgás, amit a téli sportversenyek követnek. Talán meglepően nagy igény mutatkozik egyes településeken a fogathajtó versenyek megrendezésére, amely hagyományos és turisztikai látványosságnak is felhasználható látványos fejlődőben lévő sportág. Pirossal ezen az ábrán is a sportturizmus kitörési pontjainak számító rendezvényeket jelöltük. Érdekes, hogy habár az adottságok jók, kevés község gondolkozik edzőtáborok megszervezésében.

Felfigyelhetünk arra is, hogy növekvő népszerűségnek örvendenek az egyedi, csak a magyar kultúrkörben ismert életformát is meghatározó sportok, mint a baranta és a lovasíjászat.

A fenti táblázatban megfogalmazott helyi igények alapján szükséges a beavatkozási területeket megtervezni, tehát ezek a célkitűzésekben is szerepelnek, és ezek mentén a megye

minden településén egyenlő hozzáférést szükséges elérni a sportlétesítményekhez. A jelen sportstratégiába foglalt kezdeményezéseket, prioritásokat a Megyei Tanács lehetőségei szerint támogatni kívánja, például az ügyintézés gyorsításával, önrész biztosítással, vagy pályázati tanácsadással.

Észrevehetjük azt is, hogy a helyi önkormányzatok sportfejlesztési elképzelései rendkívül szerteágazóak és sokszor párhuzamosak, amely nem ideális a hatékonyság és a fenntarthatóság szempontjából. A községeknek sokkal több gondot kellene fordítaniuk az egymással való egyeztetésre, közös projektek kidolgozására, együttműködésre. Sajnos az ilyen típusú kölcsönös előnyökön alapuló együttműködési kultúra még nem elég fejlett egyéb gazdaságfejlesztési területeken sem, holott számos beruházás megvalósítása és létesítmény működtetése közös erővel gazdaságosabb lenne, mint az egyenként, akár egymás nem szándékolt kárára végzett beruházások.

Az együttműködési hatékonyság növeléséhez hiányzik egy olyan megyei szintű szervezet, amelyben helyet kaphatna a helyi tanácsok sporttal kapcsolatos fejlesztéseinek koordinációja és összehangolása. Ezt a szervezetet a Megyei Tanács és a helyi önkormányzatok részvételével lenne célszerű létrehozni, községközi fejlesztési társulás (ADI) formában, és a sportági képviselők között végzett felmérés alapján erre nagy igény is lenne. A Hargita megyei sport fejlesztése nem elsősorban az infrastruktúra fejlesztését jelenti, hanem szükség van a szervezethez fejlesztésre is, a szűkös források hatékony felhasználása érdekében.

IV.6 Hargita Megye Tanácsa fejlesztési célkitűzései a megyei sportinfrastruktúra és sportesemények fejlesztése érdekében

A fent bemutatott fejlesztési programokkal és a 4.4-es alfejezetben foglaltakkal koherens módon a Hargita Megye Tanácsa esetében is szükségesnek mutatkozik a célok és tevékenységek nevesítése. A fejlesztési programok esetében láthattuk, hogy Hargita Megye Tanácsa, mint az egyik kulcsszervezet a megye sportéletének szervezésében és támogatásában minden program esetében nevesítve volt. Funkciójánál, erőforrásainál és az előbb említett proaktív hozzáállásánál fogva Hargita Megye Tanácsa rendkívül fontos szereplőnek számít, ami a megyei sportélet szervezését, irányítását illeti.

Azok az elvek, amelyek mentén Hargita Megye Tanácsának támogatni kell, a sportba történő beruházások irányítását, a sportinfrastruktúra szervezését és a sport menedzsmentjét alapvetően a következők:

- helyi igényekre való figyelés, szubszidiaritás
- társfinanszírozás, a helyi önkormányzatokkal, sportszervezetekkel és sportlétesítményt fenntartókkal együtt anyagi és más jellegű részvállalás
- partnerség elve: a szervezeteket, megyei önkormányzatokat partnerként kell kezelni
- koordináció és kommunikáció: a megyei Tanácsnak fel kell vállalnia a koordinációt és nyílt kommunikációt a helyi önkormányzatok, a megyei sportban érintett összes szereplő között

Az itt bemutatott elvekkel összhangban Hargita megye Tanácsának tehát a helyi igényekhez igazodva kell kidolgoznia saját programját.

Az előbbi fejezetben a helyi szintű fejlesztési programokról és prioritásokról szoltunk. A sportélet fejlesztésének legfontosabb helyi szereplőinek a helyi sportegyesületek, sportklubok és az önkormányzatok számítanak. Hargita Megye Tanácsa a helyi sportbázisok fejlesztését az igények felméréséből származó eredményekkel összhangban támogatja. A különböző megyei és helyi szintű sportrendezvények szervezését célzó támogatási politika ugyancsak a helyi igények függvénye.

Hargita Megye Tanácsa sportinfrastruktúrát és sporttevékenységeket támogató célkitűzései a kérdőívek alapján a következőképpen csoportosíthatóak:

1. **Helyi és megyei fontosságú sportinfrastruktúra fejlesztése:** Hargita Megye Tanácsa minden olyan beruházást támogat, amely a megyei és települési sportbázis fejlődését szolgálja. A beruházások esetében prioritást élveznek azok a fejlesztések, amelyek:
 - a. Egyértelmű társadalmi igény fogalmazódott meg
 - b. A beruházás kivitelezése érdekében már történtek lépések (tervek, megvalósíthatósági tanulmányok, stb.)
 - c. A tervezett beruházás sikeressége érdekében erőforrásokat mozgósítanak
 - d. A beruházás multiplikatív módon hat, más területen is érezhetőek a kedvező hatások (pl. sport területén)
 - e. A helyi igényeken túl, térséget kiszolgáló beruházásról van szó

A Hargita Megye Tanácsa által támogatott konkrét beruházások itt elsősorban az alábbiakat foglalják magukba:

- Focipályák korszerűsítése és felszerelése
- Különböző hasznosítású sportpályák korszerűsítése és felszerelése
- Sportbázisok építése
- Tornatermek építése és modernizálása
- Uszodák kialakítása, meglévők állagának felújítása
- Szabadtéri sportolási lehetőségek kiszélesítése a megye településein
- Klubok, sportcsapatok és egyéni sportolók
- Más, a helyi és megyei sportbázis fejlesztését célzó beruházások

Szükséges néhány olyan létesítmény, kezdeményezés, vagy ötlet konkrét nevesítése is, amelyhez nélkülözhetetlen és megkerülhetetlen a Megyei Tanács támogatása, akár szervezésről, vagy anyagi források biztosításáról van szó. Ezek a sportberuházások általában egy olyan helyi adottsághoz kötődnek, amelyet a megye turisztikai népszerűsítésére, a térség vonzerejének növelésére és a lehetőségek bővítésére szükséges kiépíteni. Egyszóval a beruházások megvalósításához szükség van az önkormányzatok társulás (ADI) szintű együttműködésére és a Megyei Tanács koordináló szerepére. Ezek a nagy potenciállal rendelkező beruházások, illetve korszerűsítések a következők:

- Csíkkarcfalvi (Felcsíki) műjégpálya befejezése és üzemeltetése
- Csíkszeredai és Gyergyószentmiklósi Jégcsarnokok korszerűsítése és téli edzőbázisok kialakítása
- Kistérségi szabadtéri és műjégpályák

- Hargitafürdői biatlonpálya
- Sípályák fejlesztése (Hargitafürdő, Borszék, Tölgyes, Csikmadaras, stb.)
- Tekerőpataki síugró sánc modernizálása
- Székelyudvarhelyi kézilabda edzőközpont
- Székelyudvarhelyi Sportcsarnok
- Csíkszeredai, székelyudvarhelyi és gyergyószentmiklósi, valamint egyéb uszodák létesítése
- A megye településeit összekötő kerékpárutak
- Sportkomplexumok létrehozása sportturisztikai céllal (Madéfalva, Korond, stb.)
- Fogathajtó versenypályák létesítése (Csíkszentgyörgy, Csíkszépvíz, Csíkszentmárton, Tusnád, Csíkkarcfalva, Csíkpálfalva, stb.)
- Terepmotoros pályák kialakítása (Gyergyóditró, Gyergyószárhegy, Gyergyóholló, stb.)

A több önkormányzatot érintő beruházások, sporttámogatási programok (mint például a megye szintű diák bajnokságok megszervezése) kezdeményezése és kezelése érdekében létre kell hozni a helyi önkormányzatok sport célú társulását, közösségközi fejlesztési társulás (ADI) formában. Ez a szervezet jelenti a megoldást a települési léptéket meghaladó, megyei fontosságú beruházások és sport célú támogatások koordinálására, a helyi források koncentrált, hatékony felhasználására. Ugyancsak a társulás keretében célszerű kezelni azokat a létesítményeket, amelyek fenntartása indokolatlanul nagy terhet ró a helyi önkormányzatokra, képtelenek azok színvonalas működtetésére és mindemellett megyei fontosságú szolgáltatásokat nyújtanak.

A létrehozandó fejlesztési társulás (ADI) feladatai tehát:

- Több községet érintő beruházások, sportesemények támogatása és koordinálása
- Megyei jelentőségű létesítmények fejlesztésének és üzemeltetésének támogatása
- Nemzetközi szintű sportolók és sportcsapatok támogatása, eszközök és infrastruktúra biztosítása
- Beruházások kezdeményezése a megyei sportélet bővítésére, sportturisztikai szolgáltatások kiterjesztésére
- Iskolák közötti megyei szintű diák bajnokság megszervezése és támogatása

2. Helyi és megyei fontosságú sportesemények és rendezvények támogatása:

Hargita Megye Tanácsa minden olyan helyi és megyei érdekeltségű rendezvény megszervezését támogatja, amely:

- a. A sport népszerűsítését szolgálja
- b. Az egészséges és aktív életmódra, rendszeres testmozgásra ösztönöz
- c. Viszi a megye hírét
- d. Erősíti a helyi közösségek kohézióját
- e. Színvonalas szórakozást nyújt a nézőknek

A Hargita Megye Tanácsa által támogatott konkrét beruházások itt elsősorban az alábbiakat foglalják magukba:

- Igazolt klubok és sportolók sportmérkőzéseinek támogatása
- Országos, megyei és körzeti bajnokságokban való részvétel támogatása
- Megyei és körzeti sportvetélkedők szervezése amatőrök számára
- Sportnapok, helyi ünnepek, falu és városnapok keretében megrendezendő sportesemények
- Hagyománnyal rendelkező versenyek illetve új, hagyományteremtő és vetélkedők és bajnokságok szervezése
- Más, helyi és megyei sportélet fejlesztését célzó események és rendezvények

Az imént már említettük, hogy, Hargita Megye Tanácsa a megyei sportélet támogatására pályázati rendszert működtet. A pályázati rendszer keretében a fenti két objektívját a sportegyesületek finanszírozása által támogatja Hargita Megye Tanácsa. A pályázati rendszer fenntartása és lehetőség szerinti kibővítése Hargita Megye Tanácsa fontos célkitűzésnek számít a jövőben is.

Hargita Megye Tanácsa támogatási politikája ugyanakkor az eredményesebb finanszírozás érdekében magában foglalja sportegyesületen (Asociația Harghita Sportclub) keresztül történő támogatási formát. Az elmúlt időszak kedvezőtlen tapasztalataiból tanulva a jövőben az egyesületen keresztül, de más formában is a klubokat és a sportolókat amennyire csak lehet, közvetlen módon kell támogatni, hisz a különböző szervezetek útvesztőiben gyakran elvesznek a támogatások.

A Megyei Tanács jogszabályi és technikai korlátai miatt a következő tevékenységeket tudja támogatni pályázati formában:

- Sportegyesületek felszerelésének támogatása
- Külföldi és belföldi edzőtáborok támogatása
- Bajnokságokon való részvétel támogatása
- Népszerűsítő kampányok támogatása
- Tömegsport események támogatása
- Sportrendezvények támogatása

Mindezek mellett a Tanács vállalt feladata a megyei szintű sport és sportági fejlesztési stratégiák kidolgozása, a helyi önkormányzatok sportéletének összehangolása és a kiemelkedő sportolók kitüntetése is.

A Harghita Sportclub Egyesület a Megyei Tanács támogató tevékenységét kiegészítve egyesületek támogatása helyett célzottan tudja segíteni a megye kiemelkedő teljesítmény elérésére képes sportolóinak felkészülését. A célzott támogatás előnye, hogy a források koncentráltan azokhoz a tehetséges sportolókhoz kerülhetnek, akik nemzetközi szinten is képesek kiemelkedő eredményt elérni, és ezáltal a megye nevét széles körben megismertetni. A Sportclub Egyesület támogatásai tehát a következőkre terjednek ki:

- Sportolók és csapatok nemzetközi versenyekre való teljes felkészülésének támogatása
- Válogatott sportolók közvetlen támogatása
- Kiemelt sportolók olimpiai felkészülésének közvetlen támogatása
- Utánpótláskorú kiemelkedő tehetségek közvetlen támogatása
- Ösztöndíjak kiírása tehetségek felkarolására
- Felszerelések vásárlása
- Nemzetközi kiemelkedő versenyeken való részvétel támogatása

- Utánpótlás nevelés közvetlen támogatás

Ez a kétpillérű támogatási rendszer lehetővé teszi, hogy a tömegsport, az amatőr és profi egyesületek támogatása mellett egyéni sportágakban, illetve a csapatsportokban kiemelkedőt nyújtó sportolók speciális fejlesztési igényében (például a jégkorong kapusok külföldi képzésében) is támaszt tudjon nyújtani. Egyszerre biztosítja tehát a megye lakossága számára a sportolási lehetőségek és ezáltal az egészséges életmód elérését, és a példaképnek állítható, a megye ismertségét nemzetközi szinten is növelni képes sportolók felkészülésének zökkenőmentességét.

V Könyvészet

Törvények és irányadó dokumentumok:

- Az Európai Bizottság Fehér Könyve a sportról
- A Sport Európai Kartája
- A Testnevelés és a Sport Nemzetközi Kartája
- Sport Etikai Kódexe
- 2000/69-es törvény a testnevelésről és sportról

Fejlesztési dokumentumok:

- A fogyatékos személyek sport tevékenységének általános stratégiája 2005 – 2008
- Hargita megye általános stratégiája a testnevelési és sport tevékenységek szervezéséről és fejlesztéséről 2009-2012
- Románia általános stratégiája a testnevelési és sport tevékenységek szervezéséről és fejlesztéséről 2005-2008
- Hargita megye fejlesztési stratégiája 2002-2013
- Hargita megye turizmusfejlesztési stratégiája
- Nemzeti sportstratégia 2007-2020 (Magyarország)
- Hargita megye enciklopédia

Internetes források:

www.hargitamegye.ro

- www.insse.ro
- www.edu.ro
- http://www.anst.gov.ro/registul-sportiv/Harghita/30_structuri-sportive-din-judeul-harghita.html

VI Mellékletek

1. Melléklet – A tervezés során használt kérdőív

Ikt. szám.: _____/2010

Tisztelt Polgármester úr!

Hargita Megye Tanácsa azon dolgozik, hogy a megyei sportélet az eddigieknél is mozgalmasabbá és szervezettebbé váljon. Ebbe beletartozik az identitásunkat növelő versenysport és a szabadidős tevékenységi lehetőségek, vagy turisztikai vonzerőként működő sportesemények is. A megye sportélete öröndetesen széles skálán mozog, rendelkezünk nemzetközi hírű sportolókkal és csapatokkal, valamint egyedi, hagyományos sportágakkal is (például, a fogathajtás, kutyaszán versenyek, baranta, stb.).

A három említett fő területet érintően (verseny, szabadidő és turizmus) most kíváncsiak vagyunk a helyi önkormányzatok elképzeléseire is, ezért kérjük az alábbi néhány kérdésre:

Az Önkormányzat által tervezett sporttevékenységek, beruházások megnevezése	Már létező rendezvény, létesítmény	Tanulmány, Stratégia, Megvalósíthatósági tanulmány
	☐ Igen ☐ Nem	☐ Nincs ☐ Folyamatban ☐ Kidolgozva
	☐ Igen ☐ Nem	☐ Nincs ☐ Folyamatban ☐ Kidolgozva
	☐ Igen ☐ Nem	☐ Nincs ☐ Folyamatban ☐ Kidolgozva
	☐ Igen ☐ Nem	☐ Nincs ☐ Folyamatban ☐ Kidolgozva
5.	☐ Igen ☐ Nem	☐ Nincs ☐ Folyamatban

☐

Az Önkormányzat által tervezett sporttevékenységek, beruházások megnevezése	Már létező rendezvény, létesítmény	Tanulmány, Stratégia, Megvalósíthatósági tanulmány
		Kidolgozva
6.	☐ Igen ☐ Nem	☐ Nincs ☐ Folyamatban ☐ Kidolgozva
7.	☐ Igen ☐ Nem	☐ Nincs ☐ Folyamatban ☐ Kidolgozva

Más észrevételek, ötletek, meglátások (kérjük kifejteni legtöbb öt mondatban)	
1.	
2.	

Szíveskedjenek válaszukat eljuttatni, folyó év október 22-ig (péntek), a kelemengabor@hargitamegye.ro címre, vagy a 0266-207-703 fax számra. A beküldött információk Hargita Megye Tanácsa sport stratégiájának részét fogják képezni és minden további nagyszabású fejlesztési elképzelés alapját jelentik majd.

Üdvözlettel,

Borboly Csaba

Elnök

Csíkszereda 2010. október 19.

2. Melléklet

KERDŐÍV

Hargita megyei sportélet felmérésére

Képviselt szakág:.....

1. Sorolja fel az Ön által képviselt szakág három legfontosabb problémáját és legnagyobb lehetőségeit:

Problémák:

1.
.....
2.
.....
3.
.....

Lehetőségek:

1.
.....
2.
.....
3.
.....

2. Kérjük, állítson fel sorrendet az Ön által képviselt szakág legégetőbb fejlesztési szükségleteiről: (1. – legfontosabb)

Sorrend	Fejlesztési terület
	Létesítmények fejlesztése, meglevők felújítása és újak építése
	Több felkészült szakember képzése és megyébe vonzása
	Tehetséggondozás, utánpótlás nevelés fejlesztése
	Sportegészségügyi ellátás fejlesztése
	Több verseny és esemény szervezése, részvétel biztosítása
	Egyéb:

3. Hogyan áll össze az Ön által képviselt sportág finanszírozása?

Forrás	Arány (% becsült)	Forrás	Arány (%, becsült)
Állami támogatás		Tagdíjak	
Önkormányzati forrás		Pályázatok	
Szponzorok		Egyéb:.....	

4. Mit gondol, mire kellene a hangsúlyt fektetni a lakosság sportolási hajlandóságának növelése érdekében? (kérjük jelöljön meg egyet a felsoroltak közül!)

- Média, kampányok, egészséges életmód népszerűsítése
- Több kiemelkedő sporteredmény
- Iskolai testnevelés színvonalának emelése
- Több helyi rendezvény, amatőr és profi verseny
- Egyéb:.....

5. Milyennek ítéli a megyében tevékenykedő egyesületek, intézménye, klubok együttműködését a sport területén? (10 - kiváló, 1 – nincs együttműködés)

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

6. Véleménye szerint szükség lenne-e egy megyei szintű önkormányzati szervezetre a megye sporttevékenységének koordinálására?

Igen

Nem

Nem tudom

Válaszaikat köszönjük!

[illegible]

[illegible]

4. Melléklet – A szakterület szakértőivel szervezett megbeszélés

